

नागपूर मुख्य कार्यालय

कॉटन मार्केट, नागपूर - ४४००१८

संपर्क

संपादकीय : ९९२२९७००२३

वितरण : ८८८८६४७७५३

जाहिरात : ७४४७७३५८५१ / ९३२६९०६०६२

नागपूर कार्यालय संपर्क : ७४४७७३५८५१

* वर्ष १६ * अंक ३६१ *

* भंडारा *

नागपूर, अकोला, अमरावती, खामगांव, यवतमाळ, वर्धा, गडचिरोली, वाशीम, भंडारा, गोंदिया, मुंबई, पालघर (ठाणे), नाशिक आणि चंद्रपूर महासागर

महासागर

Epaper: www.epaper.dainikmahasagar.in nagpurpost@gmail.com / mahasagarngp@gmail.com

कुल्लूत ढगफुटी : ३ जण वाहून गेले

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २५ :

हिमाचल प्रदेशात मुसळधार पाऊस पडत आहे. कुल्लू जिल्ह्यातील तीन ठिकाणी, सैज खोऱ्यातील जीवा नाला, गडसा खोऱ्यातील शिलागड आणि बंजरमधील होरंगध येथे ढग फुटी झाली. त्यामुळे अनेक ठिकाणी पूर परिस्थिती निर्माण झाली आहे. एका वडील आणि मुलीसह तीन जण पाण्यात वाहून गेले.

दुसरीकडे, बुधवारी सकाळी उत्तराखंडमधील हल्द्वानी येथे एक कार कालव्यात पडली. ७ जणांपैकी ४ जणांचा मृत्यू झाला. यामध्ये ३ दिवसांच्या वाळाचाही समावेश आहे. जम्मूमध्ये तावी नदी दुथडी भरून वाहत आहे. एक व्यक्ती त्यात अडकली.

अग्रवलेख

खरीखरी..

पुढची थाळी सोन्याची

जगात भारत नावाचा एक देश आहे. त्या देशाची महती अशी आहे की, त्या देशाची अर्थव्यवस्था जगात चौथ्या क्रमांकाची आहे. याच भारतात महाराष्ट्र नावाचे एक अतिप्रगत राष्ट्र आहे, म्हणजेच राज्य आहे. हा महाराष्ट्र प्रांत कधी एकेकाळी अतिशय श्रीमंत होता असे म्हणतात. आता गेल्या काही वर्षांपासून या श्रीमंत महाराष्ट्राच्या घरात चणचण सुरू झालेली आहे. तीस वर्षांपूर्वी या राज्याला चाळीस हजार कोटी रुपयांचे कर्ज घ्यावे लागले. तत्पूर्वी या राज्यावर कोणतेही कर्ज नव्हते. आता या कर्जाचा आकडा नऊ लाख कोटी रुपयांचा झालेला आहे. दिवसेंदिवस उत्पन्न घटत आहे. तरी आपली शानोशौकत कमी करायला हे राज्य अजिबात तयार नाही. भारतातील राज्यांचा खर्च यावर देखावे आणि नियंत्रण ठेवून तो खर्च कमी करण्यासाठी अंदाज समित्या नेमण्यात येतात. तशाच प्रकारे या महाराष्ट्र राज्याचा खर्च कमी करण्यासाठी अंदाज समिती नेमण्यात आली. यांचे काम राज्याच्या खर्चाचा अंदाज घेऊन तो खर्च कसा कमी करता येईल. यासाठी प्रयत्न करणे असे असते. या कमिटीचे सदस्य आणि त्यांचे केंद्रीय पाहुणे मिळून जवळजवळ अडीचशे ते साडेतीनशे लोक असतात. ही समिती चालू राहावी. म्हणून समितीच्या सेवेसाठी जवळपास तेवढेच अधिकारी कर्मचारी असतात. या अंदाज समितीचा सर्व खर्च राज्य शासनाच्या तिजोरीतून केला जातो. आपल्या कर्जबाजारी असलेल्या आणि अनेक योजनांसाठी निर्धीची चणचण असलेल्या या राज्यातील अशाच अंदाज समितीचा दौरा मुंबईतून मुंबईतच होता. आता खर्च कमी करण्यासाठी तो खर्च वाढवला गेला पाहिजे. असा कदाचित या कमिटीचा किंवा समितीचा समज असावा. खर्च कसा आणि कुठे वाढवता येईल याची सुरुवात स्वतःपासून करून तो कमी कसा करता येईल. याचे सखोल चिंतन करण्यासाठी या समितीचे साग्रसंगीत उद्बभरण करणे गरजेचे असते. किंबहुना ते औघाने येतेच. आता यासाठी झालेल्या खर्चाकडे पाहूया. या समितीच्या सदस्यांना जेवण वाढण्यात येणाऱ्या चांदीच्या ताटाचे भाडे अवघे ५५० होते. या ताटात जे जेवण वाढण्यात येणार होते. त्या प्रत्येक थाळीचा दर ४५०० होता. म्हणजे एका माणसाच्या थाळीचा खर्च (चांदीच्या ताटाचे भाडे पकडून) पाच हजार पन्नास रुपये होता. त्यावर नेहमीप्रमाणे जीएसटीचा खर्च असेलच. तो वेगळा आहे त्यामुळे तात्पुरता तो सोडून देऊया. आता पाच हजार पन्नास गुणिले सहाशे या गणिताचा हिशोब करण्याची आमची बुद्धी आणि क्षमता नाही. अशा या श्रीमंती जेवणानंतर खर्चात कपात कशी करणार. यावर चर्चा झाल्यावर बहुतेक सध्या महाराष्ट्रात दहा-बारा रुपये शिवभोजन थाळी मिळते. त्या थाळीच्या घरात तीन ते चार रुपयांची वाढ केल्यावर बऱ्यापैकी फायदा होईल. म्हणजेच प्रत्येक थाळीमागे जे सरकारी अनुदान दिले जाते. त्यात कोट्यवधी रुपयांची बचत होईल. असा या समितीचा अंदाज कदाचित निघू शकतो. आता पाच हजार पन्नास रुपयांच्या थाळीत काय काय होते. त्याची माहिती अशी आहे की, त्यात पुरणपोळी होती. ती पुरणपोळी मुंबईतीलच कुटुंब सखीच्या स्टॉलवर अवघ्या वीस किंवा २५ रुपयात मिळते. अंदाज समितीला वाढलेल्या गरमगरम पुरणपोळी वर लोणकढ्या तुपाची धार होती. ही आमची लोणकढी थाप नाही. त्यासोबतच दहीबट, वेगवेगळ्या प्रकारच्या खिरीचे पदार्थ, राईस प्रिपेरेशन मध्ये पुलाव आणि बियाणीच्या वेगवेगळ्या रेंसिणी अगदी जातीने हजर होत्या. त्यामध्ये बासमती, वाडा कोलम ते दिल्ली राईस पर्यंतचे वेगवेगळे प्रकार, दोन-चार प्रकारच्या शाकाहारी अतिशय उत्तम पनीर आणि चीजयुक्त भाज्या अगदी वरमाई सारख्या मिरवत होत्या. त्या सोबत शाही नवरत्न कोरमा या विशेष शाकाहारी भाजीचाही समावेश होता. अंदाज समिती मधल्या मत्स्यप्रेमींसाठी सध्या मासेमारी बंद असली. तरी फ्रोजन फिश मधील लपापेदार तळलेल्या सुरमईचा आणि पापलेटचा एक वेगळाच रवा फ्राय आणि तवा फ्राय असा खास बेत होता. बाकी चिकन मटण यामध्ये रस्सा, विशेष करून मालवणी रस्सा, कोकणी रस्सा, बोनलेस आणि स्पेशल बटर मध्ये फ्राय केलेल्या वेगवेगळ्या डिश सुद्धा उपलब्ध होत्या. एवढा मोठा शाही सणसण खाऊन झाल्यावर आणि त्यामुळे पोट फुगल्यानंतर उत्तारा म्हणून वेगवेगळ्या बादशाही फाल्गुंदांचे आणि वेगवेगळ्या फलेवरच्या कुल्लूचीचे विशेष आईस्क्रीमी त्यांच्यासाठी उपलब्ध होते. आपल्या राज्यातील सर्वसामान्य मध्यमवर्गीय परिवाराचा महिन्याभराचा चार ते पाच सदस्यांचा खर्च साधारणपणे पाच ते साडेपाच हजार रुपये असतो. तो नेमका किती असतो. याचे सर्व किंवा अंदाज या अंदाज समित्यांनीच करावे अशी आमची शिफारस आहे. कोणताही माणूस जो श्रमजीवी आहे. तो साधारणपणे एका महिन्यात एका जेवणात अडीचशे ते तीनशे ग्रॅम फार्फार तर ४०० ग्राम अन्न खातो. म्हणजे प्रति ग्रॅम प्रत्येक माणसासाठी किती खर्च केला गेला. याचे गणितही याच समितीने करावे. या भोजनामध्ये आमच्यासारख्या सामान्य जनांना आमंत्रण अजिबातच नव्हते. म्हणूनच आम्ही हे शब्दभोजन खास करून करीत आहोत. विशेष म्हणजे या समितीने काही अतिउच्च समजल्या जाणाऱ्या महाराष्ट्रात नव्हे तर फक्त मुंबईत दोन-तीन भाषांमध्ये प्रकाशित होणाऱ्या अतिउच्च वर्गीय प्रतिनिधींना म्हणजेच काही विशेष पत्रकारांना विशेष करून आमंत्रित केले होते. त्यामुळे अशा या लोकप्रतिनिधींच्या मेजवानीला नावे ठेवणाऱ्या महाराष्ट्र टाइम्सच्या पूर्वी संपादक असलेल्या गोविंदराव तळवलकर यांची आठवण येत आहे. काही वर्षांपूर्वी माजी आमदार शंकरराव मोहिते पाटील यांच्या चिरंजीवाच्या लग्नात एक लक्ष लोकांना भोजन देऊन त्याचा खर्च त्यांनी उचलला होता. त्या एक लक्ष लोकांच्या भोजनाचा जेवढा खर्च होता. त्यापेक्षा जास्त खर्च या साधारण 250 ते 500 लोकांच्या भोजनात केला गेला. असे आम्ही नाही तर बरेच लोक म्हणतात. ते लक्ष भोजन होते आजचे हे लक्षात राहणारे भोजन आहे. यात सर्वपक्षीय योजनांदी भोजनानंदात रममाण होणारे अनेक जण सामील झाले होते. बाकी ताजमहाल हॉटेल आणि ट्रायडेंट हॉटेल यामध्ये राहणाऱ्या व्हीआयपी आणि त्यांच्या अधिकाऱ्यांच्या खर्चाबद्दल न बोललेलेच बरे. अंदाज समितीच्या रूपाने शाही भोजन खाणाऱ्या सर्व प्रकारची कृपाहष्टी असलेल्या, या सर्व भोजनभाऊंना पुढच्या वेळी सोन्याच्या ताटात अन्न मिळावे. अशा आमच्या आतापासूनच शुभेच्छा !

सोमय्यांना अजित पवारांचे खडेबोल

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २५ : भाजप नेते किरीट सोमय्या यांनी मशिदींमध्ये जाऊ नये. त्यांच्या तिथे जाण्यामुळे कायदा सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होऊ शकतो, असे

नागपूर, अकोला, अमरावती, खामगांव, यवतमाळ, वर्धा, गडचिरोली, वाशीम, भंडारा, गोंदिया, मुंबई, पालघर (ठाणे), नाशिक आणि चंद्रपूर महासागर

महासागर

Epaper: www.epaper.dainikmahasagar.in nagpurpost@gmail.com / mahasagarngp@gmail.com

समन्वय समितीत चर्चा पूर्ण : कार्यकर्त्यांना चॉकलेट वाटपाची तयारी?

महामंडळ वाटप लवकरच!

■ दीपक कैतके, मुंबई, दि. २५ :

राज्यात लवकरच विविध महामंडळांच्या पदांवर नियुक्त्यांचा निर्णय घेतला जाणार आहे. महायुतीच्या समन्वय समितीच्या बैठकीत यावर सकारात्मक चर्चा झाल्याचे सूत्रांकडून समजते. आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांची पार्श्वभूमी लक्षात घेता, ही घोषणा कार्यकर्त्यांना दिलेले निवडणुकीपुर्वीचे 'चॉकलेट' नाही ना? असा सवाल राजकीय वर्तुळात केला जात आहे.

नाराजी शमवण्यासाठी डोस?

महायुतीतील घटक पक्षांमध्ये गेल्या काही महिन्यांपासून महामंडळ नियुक्त्यांच्या वाटपावरून नाराजीचा सूर होता. अनेक पदे रिक्त असून, कार्यकर्त्यांना 'हक्काचे सत्ताकेंद्र' मिळालेले नाही, अशी भावना कार्यकर्त्यांमध्ये आहे. याच पार्श्वभूमीवर आता समन्वय समितीने लवकरच

वाटपाचे निकष जाहीर करण्याची तयारी दर्शवली असून, येत्या काही दिवसांत प्रत्यक्ष नियुक्त्या होतील, अशी शक्यता वर्तवली जात आहे.

राजकीय समीकरणांचा आधार?

महामंडळ वाटपात एखाद्या व्यक्तीची कामगिरी, पात्रता किंवा त्या महामंडळासाठी केलेले योगदान या गोष्टी गौण ठरत आहेत, अशी टीका होत आहे. कुठल्याही महामंडळाने काय काम केलं? ते नीट होतंय का? हाच मूलभूत मुद्दा कुठेही चर्चेत नाही, असा सवाल अनेक जाणकार उपस्थित करत आहेत. महानगरपालिका, जिल्हा परिषद, पंचायत समित्या आणि इतर स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका तोंडावर असताना, कार्यकर्त्यांच्या नाराजीचा भडका

उडू नये, यासाठीच ही तत्परता दाखवली जात आहे का? सत्ता गाजवताना कार्यकर्त्यांवर विसर पडतो आणि निवडणुका आल्या की महामंडळाच्या गाजाराने त्यांना फसवले जातं, अशी प्रतिक्रिया काही कार्यकर्त्यांतून उमटत आहे.

सध्या राज्यातील अनेक महामंडळे केवळ नावालाच अस्तित्वात असून, तिथे नियोजन, विकास किंवा जनतेसाठी ठोस उपक्रम फारसे दिसत नाहीत. त्यामुळे पुन्हा नव्या नियुक्त्यांतही राजकीय उपक्रुतता आणि गटबाजीचाच प्रभाव दिसणार का? असा प्रश्न उपस्थित होत आहे.

निर्णय जरी लवकर घेतला जाणार असला, तरी निर्णय घेणाऱ्यांची नीयत किती पारदर्शक आणि कार्यक्षम आहे, हेच खरे पाहण्याचे आहे!

महामंडळ वाटप लवकरच!

२०२६ पासून सीबीएसई दहावीची परीक्षा दोनदा होणार

■ वृत्तसंस्था नवी दिल्ली, दि. २५ : सीबीएसई (केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण मंडळ) चे दहावीचे विद्यार्थी २०२६ पासून वर्षातून दोनदा परीक्षा देतील. परीक्षा नियंत्रक संयम भारद्वाज यांनी बुधवारी ही माहिती दिली. नवीन परीक्षा पद्धतीनुसार, पहिली परीक्षा सर्व विद्यार्थ्यांसाठी अनिवार्य असेल आणि दुसरी ऐच्छिक असेल. पहिली परीक्षा फेब्रुवारीमध्ये आणि दुसरी मेमध्ये होईल. निकाल एप्रिल आणि जूनमध्ये जाहीर होतील. यासोबतच पुरवणी परीक्षा रद्द करण्यात आल्या आहेत. सध्या

राज्यातील आमदार, खासदारांना चांदीच्या ताटात पंचपक्वान

थाळीचे भाडे ५५०, तर भोजनाचा खर्च ४ हजार

■ दीपक कैतके, मुंबई, दि. २५ : संसद व विधिमंडळाची अंदाज समिती ही प्रामुख्याने सरकारला काटकसरीचा सल्ला देते. पण याच समितीच्या अध्यक्ष व सदस्यांच्या २ दिवसांच्या जेवणावर चांदीच्या थाळीचा वापर करून त्यावर लाखोंचा खर्च करण्यात आल्याची बाब समोर आली आहे. संसद व राज्य विधिमंडळ अंदाज समितीच्या अध्यक्ष व सदस्यांच्या दोन दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेचा मंगळवारी मुंबईत समारोप झाला. या परिषदेला अध्यक्ष व सदस्य असे एकूण २५० विशेष व ३५० अधिकारी असे एकूण ६०० जण उपस्थित झाले होते. या पाहुण्यांच्या स्वागतासाठी विधिमंडळाबाहेर ४० फूट उंचीच्या फलकांच्या भिंती उभ्या करण्यात आल्या होत्या. विशेष पाहुण्यांच्या निवासाची

उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या नेतृत्वात एक बैठक झाली. त्यात अजित पवारांनी किरीट सोमय्या यांना उपरोक्त शब्दांत समज दिली. किरीट सोमय्या यांनी भोंग्यांच्या मुद्यावर थेट मशिदीत जाऊन तपासणी करत असल्याचे समोर आले होते. त्यावर मुस्लिम संघटनांच्या तीव्र आक्षेप घेतला होता. राज्यात कायदा सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होईल. त्याला सर्वस्वी सोमय्या जबाबदार असतील, असे या संसदना म्हणाल्या होत्या.

अणूस्थळांचे नुकसान : इराणची कबुली

■ वृत्तसंस्था, तेहरान, दि. २५ : २२ जून रोजी अमेरिकेने केलेल्या अणुकार्यालयात गेले होते. त्यांनी सांगितले की फोर्डे अणुकार्यालय पूर्णपणे नष्ट झाले आहे. इराणनेही तशी कबुली दिली आहे. अमेरिकन मीडिया हाऊसेस सीएनएन आणि न्यू यॉर्क टाइम्सने दावा केला आहे की इराणच्या अणुकार्यालयांवर अमेरिकेच्या हल्ल्यांमुळे त्यांच्या अणुकार्यालयाचे फारसे नुकसान झाले नाही. अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी बुधवारी नेदरलँड्समधील हेग येथे झालेल्या नाटो शिखर परिषदेत माध्यमांशी संवाद साधला. यामध्ये त्यांनी म्हटले आहे की जर इराणने आपला अणुकार्यक्रम पुन्हा

शिवसेना

आपण आमचे सर्वोत्तम नेते आहात, आम्हाला तुमचा अभिमान आहे.

भंडारा-पवनी विधानसभा क्षेत्राचे दमदार आमदार

मा. श्री. नरेंद्रभाऊ भोंडेकर

आपणास दिवांगित्याच्या हार्दिक शुभेच्छा..!

सौ.मिनाक्षी मनोज साकुरे लॉन्स क्लब, भंडारा श्री.मनोज साकुरे शहर प्रमुख शिवसेना

शिवसेना

शिव सेना व पूर्व विदर्भ समन्वयक निश्चयाचा महामेळ.. उत्कृष्ट संघटक..

भंडारा-पवनी विधानसभा क्षेत्राचे लाडके आमदार

मा. नरेंद्रभाऊ भोंडेकर

यांना वाढदिवस निमित्त हार्दिक शुभेच्छा..

डॉ.अश्विनी भोंडेकर M.B.B.S., DGO

नरेश बावनकर, नामदेव सूरकर, अनिल धकाते, बंडू हटवार, विजय उरकुडकर, मनिष आचार्य, शालिक देशमुख, गणेश जांभुळे, रामचंद्र बानार्डित, प्रशांत भूते, आशिष माटे, विजय काटेरवाचे, भोजराज वैद्य, राजू ब्राम्हणकर, बाळूभाऊ फुलबांधे, जितेश ईस्वार, बादल ठवरे, विनोद बागडे, महेश भूरे, विलास बाळबुधे, धनू देशमुख, प्रकाश मानापूरे, प्रमोद दहिलकर, दत्तू वैरागडे, देवा धावडे, केशव तरोणे, उमेश पंचभाई, किशोर वैद्य, दिलिप हटवार, जितेंद्र लिचडे, सुधाकर साठवणे, किशोर पंचभाई, शंकर मानापूरे. जिल्हा शिवसेना व आम. नरेंद्र भोंडेकर मित्र परिवार

‘शिंदे गट निवडणुकांच्या मैदानात उतरतोय जोरात!’

मुंबई : स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या आगामी निवडणुकांसाठी शिवसेना (शिंदे गट) आता सज्ज होत आहे. पक्षप्रमुख आणि उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी स्वतः पुढाकार घेत आपल्या आमदारांना राजकीय बळ देण्यासाठी व्यापक नियोजनाला सुरुवात केली आहे. याअंतर्गत शिंदे गटाने आपल्या मंत्र्यांवर निवडणुकीसाठी विभागनिहाय जबाबदाऱ्या सोपवल्या असून, विविध मतदारसंघांतील प्रलंबित कामांबाबत आढावा बैठका घेतल्या जात आहेत.

निवडणूकपूर्व नियोजनाचा फॉर्म्युला सक्रिय
नांदेड, पुणे, अंधेरी (पूर्व) या मतदारसंघांतील पेंडिंग विकासकामांसंदर्भात अलीकडेच महत्वाच्या आढावा बैठकांचे आयोजन करण्यात आले.या बैठकीत स्थानिक पातळीवरील रस्ते, पाणीपुरवठा, गटारी, आरोग्य व शिक्षण क्षेत्रातील प्रलंबित प्रकल्पांबाबत चर्चा झाली. यामागचा उद्देश स्पष्ट आहे . विकासकामांची गती वाढवून मतदारांमध्ये विश्वास निर्माण करणे.

शिंदे गटाच्या मंत्र्यांना निवडणुकीची फील्ड कामंडा
एकनाथ शिंदे यांनी आपल्या गटातील प्रत्येक मंत्र्याला विशिष्ट जिल्ह्यांची जबाबदारी सोपवली आहे, जिथे ते निवडणुकीसंदर्भात संघटनात्मक बांधणी, प्रचार आणि स्थानिक कामांच्या गतीवर लक्ष ठेवणार आहेत. हे पाऊल म्हणजे निवडणुकीपूर्वीचा एक स्पष्ट संदेश आहे. ‘शिंदे गट निवडणुकांसाठी मैदानात उतरतोय पूर्ण ताकदीने!

मुंबई हायकोर्टाने प्रकाश आंबेडकरांची याचिका फेटाळली

मुंबई : वंचित बहुजन आघाडीचे प्रमुख प्रकाश आंबेडकर यांनी महाराष्ट्र विधानसभा निवडणुकीत मतदानाची वेळ संपल्यावर ७६ लाख लोकांनी मतदान केल्याचा आरोप करत याबाबत मुंबई उच्च न्यायालयात याचिका दाखल केली होती. ही याचिका उच्च न्यायालयाने फेटाळून लावली आहे. मुंबईचे रहिवासी असलेले याचिकाकर्ते चेतन चंद्रकांत अहिरे यांनी दाखल केलेल्या रिट याचिकेवर विचार करण्यास न्यायमूर्ती जी.एस. कुलकर्णी आणि न्यायमूर्ती आरिफ डॉक्टर यांच्या खंडपीठाने नकार दिला. खंडपीठाने म्हटले आहे की याचिकेने न्यायालयाचा वेळ वाया घाटवला, परंतु शुल्क आकारले नाही. न्यायालयाने म्हटले, वरील तथ्यांच्या प्रकाशात, आम्हाला शंका नाही की ही याचिका फेटाळली पाहिजे. त्यानुसार ती फेटाळली जात आहे. याचिकेवर सुनावणी करण्यात या न्यायालयाचा एक संपूर्ण दिवस वाया गेला. असे असले तरी आम्ही कुठलेही शुल्क लावणार नाहीत, असे न्यायालयाने स्पष्ट केले.

विधानसभा निवडणुकीच्या मतदान प्रक्रियेत घोळ झाल्याने राज्यातील सर्व २८८ विधानसभा मतदारसंघांमधील जाहीर झालेले निकाल रद्द करावेत अशी मागणी याचिकाकर्त्याने न्यायालयात केली. अहिरे यांनी दाखल केलेल्या याचिकेत सापळाकी ६ वाजताच्या अधिकृत मतदान वेळेनंतर जास्तीचे मतदान झाल्याचे अधोरेखित करण्यात आले होते, विशेषतः अंतिम मुदतीनंतर ७५ लाखांहून अधिक मते नोंदविण्यात आली, असा दावा करण्यात आला होता. याच्यतिरिक्त, त्यांनी ९० हून अधिक मतदारसंघांमध्ये मतदान झालेल्या आणि मोजलेल्या मतांमधील तफावतीकडे लक्ष वेधले.

हिंदीच काय पहिलीपासून इंग्रजीही नको तारा भवाळकर यांची कणखर भूमिका

मुंबई : हिंदीच काय पहिलापासून इंग्रजीही नको. विद्यार्थ्यांना चौथीपर्यंत फक्त मातृभाषेतच शिक्षण द्या. जगाच्या पाठीवर कुठेही इतक्या भाषा इतक्या लहान वयात शिकवल्या जात नाहीत. मुलांना पाचवीपासून दुसरी भाषा आणि आठवीपासून तिसरी भाषा शिकवा. हे संपूर्ण शिक्षण क्षेत्राच्या आणि विद्यार्थ्यांच्या हिताचे आहे, अशी कणखर भूमिका साहित्य संमेलनाध्यक्ष आणि लोकसाहित्याच्या अभ्यासक डॉ. तारा भवाळकर यांनी माध्यमांशी बोलताना मांडली. सुप्रसिद्ध लेखक अरविंद जगताप यांनीही हिंदी सक्तीला विरोध केला. ‘सक्तीची भक्ती काही कामाची नसते. त्याने उलट देवाचे बदनामी होते. आपण कितीतरी हिंदी लेखकांचे फेन आहेत. पण ते आपलं प्रेम आहे. ती सक्ती नाही,’ अशा शब्दांत त्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

दहावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी ‘डबल चान्स’ !

वर्षातून दोनदा बोर्ड परीक्षा, सर्वोत्तम निकाल ग्राह्य

मुंबई : दहावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी एक मोठी आणि महत्त्वाची बातमी! केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण मंडळ (उड्डए) ने शिक्षण क्षेत्रात ऐतिहासिक पाऊल टाकत इयत्ता १० वीची बोर्ड परीक्षा आता वर्षातून दोनदा घेण्याचा निर्णय घेतला आहे. हा निर्णय २०२६ पासून लागू होणार असून, विद्यार्थ्यांना त्यांच्या गुणवत्तेचे सर्वोत्तम दर्शन घडवण्याची संधी यातून मिळणार आहे.

फेब्रुवारी आणि मे दोन परीक्षांची यादी, एकच उत्तम निकाल
CBSE च्या नव्या धोरणानुसार, इयत्ता १० वीच्या परीक्षा फेब्रुवारी आणि मे महिन्यांमध्ये घेतल्या जातील. विद्यार्थ्यांना दोन्ही वेळा परीक्षेला बसण्याची संधी असेल आणि या दोन परीक्षांपैकी ज्या वेळेस उत्तम गुण मिळतील, तोच निकाल अंतिम मानला जाईल. या निर्णयामुळे विद्यार्थ्यांना एकाच वेळच्या परीक्षेचे दडपण जाणवणार नाही आणि चुकून काही कमी गुण मिळाल्यास ती भरपाई दुसऱ्या परीक्षेत करता येणार आहे.

तणावमुक्त शिक्षण आणि सतत मूल्यांकन
CBSE ने यामागचा हेतू स्पष्ट करताना म्हटलं आहे की, विद्यार्थ्यांवरील परीक्षेचा ताण कमी करणे, चुकामधून शिकण्याची संधी देणे आणि शिक्षण अधिक लवचिक बनवणे हे आमचे मुख्य उद्दिष्ट आहे.या धोरणामुळे विद्यार्थ्यांची मानसिकता बदलणार असून शिक्षण ही केवळ एक परीक्षा नसून, एक विकासाची प्रक्रिया आहे, हा दृष्टिकोन रुजवण्याचा प्रयत्न आहे.

शक्तिपीठ महामार्गावर मंत्रिमंडळ बैठकीत दोन्ही बाजूंचे मुद्दे मांडले

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २५ :
राज्यातील महत्त्वाकांशी ‘शक्तिपीठ महामार्ग’ योजनेवर आज झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत या महामार्गाशी संबंधित दोन्ही पक्षांची मते सविस्तरपणे मांडण्यात आली. राज्याचे उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी याबाबत माहिती देताना स्पष्ट केलं की, गृहनिर्माण मंत्री प्रकाश आविठकर आणि सहकारमंत्री हसन मुश्रीफ यांना मंत्रिमंडळ बैठकीत स्वतंत्रपणे आपली बाजू मांडण्यासाठी वेळ देण्यात आला होता.

शक्तिपीठ महामार्गाच्या नियोजन, मार्गक्रमण आणि भूसंपादनाच्या मुद्द्यांवर काही मतभेद असून, यासंदर्भात जनतेच्या भावना आणि स्थानिक परिस्थिती लक्षात घेऊन दोन्ही मंत्र्यांनी आपली मते मांडली. उपमुख्यमंत्री अजित पवार, म्हणाले, झूसकार कोणत्याही प्रकल्पात लोकशाही मूल्यांचा विचार करतं. त्यामुळे मंत्रिमंडळात प्रकाश आविठकर आणि हसन मुश्रीफ यांना

समान वेळ देऊन त्यांची बाजू ऐकून घेतली. पवनार (जि. बर्धा) ते पत्रादेवी (जि. सिंधुदुर्ग) असा प्रस्तावित शक्तिपीठ महामार्ग सुमारे १८ तीर्थक्षेत्रांना जोडणारा दुर्लगत्यी मार्ग आहे. या महामार्गामुळे साडेतीन शक्तिपीठे, दोन ज्योतिर्लिंग आणि पंढरपूर-अंबेजोगाई यासारख्या प्रमुख तीर्थक्षेत्रांना जोडणं शक्य होणार आहे. महामार्गाच्या भूसंपादन व अंमलबजावणीसाठी २० हजार कोटींच्या निधीला मंत्रिमंडळानं मान्यता दिली आहे.

हा प्रकल्प महामंडळामार्फत राबवला जाणार असून, स्थानिक प्रश्न आणि अडचणी लक्षात घेत सर्व संबंधित मंत्र्यांचा सहभाग, त्यांची मते आणि सूचना यांना गंभीरपणे विचारात घेतले जातील, असं अजित पवार यांनी स्पष्ट केलं. या महामार्गामुळे पर्यटन, रोजगार, आध्यात्मिक आणि स्थानिक विकासाला चालना मिळणार असल्याचंही मंत्रिमंडळानं अधोरेखित करण्यात आलं.

नदीकाठच्या गावांना सतर्कतेचा इशारा

प्रमुख धरणातून विसर्ग सुरू: विदर्भात जोरदार सरी कोसळण्याचा अंदाज

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २५ : मान्सूनने संपूर्ण राज्य व्यापले असून आज राज्यातील विविध भागात पावसाने जोरदार हजेरी लावली आहे. भारतीय हवामान विभागाच्या अंदाजानुसार, मान्सून २०२५ मध्ये महाराष्ट्रात सरासरीपेक्षा जास्त पाऊस पडण्याची शक्यता आहे. जून महिन्यात अवकाळी नंतर हा मान्सून सक्रीय आणि गतिमान राहिला आहे. गत वर्षीपेक्षा २६% जास्त पाऊस आतापर्यंत पडलेला आहे. आज आणि उद्या महाराष्ट्रात हवाळ वातावरणासह अनेक भागांत मध्यम ते जोरदार पावसाचा अंदाज हवामान विभागाने वर्तवला आहे.

कोकण, मुंबई, पुणे, नाशिक, घाटमाथा, मराठवाडा आणि विदर्भातील काही भागांत विजांसह जोरदार सरी कोसळण्याची शक्यता आहे. समुद्रकिनारी उंच लाटा आदळण्याचा इशारा देण्यात आला आहे, त्यामुळे मच्छीमारांना सतर्कतेचा सल्ला देण्यात आला आहे. कोल्हापूर, सातारा, अमरावती आणि नागपूर परिसरातही काही ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह पाऊस पडण्याची शक्यता आहे.

मुंबईसह ठाणे, पालघरमध्ये झूयलो अलटंझ जाहीर करण्यात आला असून, निचऱ्याच्या भागात पाणी साचण्याची शक्यता लक्षात घेता स्थानिक प्रशासन सज्ज आहे. नागरिकांनी अनावश्यक प्रवास टाळावा, घराबाहेर पडताना छत्रीचा वापर करावा आणि हवामान विभागाच्या सूचनांचे पालन करावे, असा सल्ला देखील प्रशासनाच्या वतीने? देण्यात आला आहे.

कोकणासाठी ऑरेंज अलर्ट जारी
कोकणात मुसळधार पाऊस सुरू आहे. रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्गमध्ये सरासरीपेक्षा ३०-४०% अधिक पाऊस पडला आहे. तसेच या भागासाठी हवामान विभागाने आधीच ऑरेंज अलर्ट जारी केलेला आहे.

तसेच या भागात दरड कोसळण्याचा धोका देखील वाढला आहे. विभागातील नदी-नाल्यांच्या पाणी पातळीत वाढ झाली आहे. या सर्व पाश्‍र्भूमीवर प्रशासनाला सतर्क राहण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

राज्य उत्पादन शुल्क विभागाची जाहिरात नियमबाह्य एमपीएससीवर कोणाचा दबाव? जितेंद्र आव्हाड यांचा आरोप

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २५ : राज्य उत्पादन शुल्क विभागाने काढलेल्या जाहिरातीवर राष्ट्रवादी काँग्रेस शरद पवार गटाचे आमदार जितेंद्र आव्हाड यांनी आक्षेप घेतला आहे. राज्य उत्पादन शुल्क विभागाने खात्यांतर्गत दुय्यम निरीक्षकपदासाठी जाहिरात काढली आहे. परंतु, ही जाहिरात नियमबाह्य असल्याचा आरोप जितेंद्र आव्हाड यांनी केला आहे. तसेच जाहिरातीमध्ये दुय्यम निरीक्षक पदासाठी लिपिक असलेल्या कर्मचाऱ्यांनाही प्रवेश देण्याचा निर्णय एमपीएससीने कोणाच्या दबावाखाली घेतला, असा सवालही त्यांनी उपस्थित केला आहे. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाने राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील दुय्यम निरीक्षक पदाच्या १३७ जागांसाठी जाहिरात

प्रसिद्ध केली आहे. राज्य उत्पादन शुल्क विभागात वि भा ग ा त क र ण ा च्या कर्मचाऱ्यांसाठी ही पदभरती असून ११५ पदे जवान संवर्गासाठी तर २२ पदे ही लिपिक संवर्गासाठी आहेत. या जाहिरात नियमबाह्य असल्याचे जितेंद्र आव्हाड यांनी म्हटले आहे. जितेंद्र आव्हाड यांनी एक्सवर ट्विट करत जाहिरातीचे फोटो शेअर केले आहेत. या जाहिरातीवर आक्षेप घेत ते म्हणाले, राज्य उत्पादन शुल्क विभागाचा अजब कारभार! राज्य उत्पादन शुल्क विभागामध्ये दुय्यम निरीक्षक म्हणजेच सब इन्स्पेक्टर या पदांसाठी विभागीय भरतीची जाहिरात प्रसिद्ध करण्यात आली आहे.

नाशिकमध्ये जून महिन्यात विक्रमी पाऊस

गोदावरीला आठवडाभरात दुसऱ्यांदा पूर,शहरातील ऐतिहासिक मंदिरे आणि घाट पाण्याखाली

■ महासागर प्रतिनिधी, नाशिक , दि. २५ : यंदाच्या जून महिन्यात नाशिक शहर आणि जिल्ह्यात झालेल्या जोरदार पावसाने गेल्या दहा वर्षांतील सर्व विक्रम मोडीत काढले असून, अवघ्या महिनाभरात तब्बल ४३९ मिमी पावसाची नोंद झाली आहे. सलग कोसळणाऱ्या पावसामुळे जिल्ह्यातील धरणांमध्ये जलसाठा झपाट्याने वाढला असून, गंगापूरसह अनेक धरणांतून पाण्याचा विसर्ग सुरू करण्यात आला आहे. त्यामुळे गोदावरीला आठवडाभरात दुसऱ्यांदा पूर परिस्थिती निर्माण झाल्याचे पाहायला मिळाले. नाशिक शहरातील अनेक ऐतिहासिक मंदिरे आणि घाट पाण्याखाली गेली आहेत. सध्या नाशिक व त्र्यंबकेश्वर परिसरात पावसाची संततधार सुरू असून, हवामान खात्याने पुढील काही दिवस पावसाचा जोर कायम राहील असा अंदाज वर्तवला आहे. परिणामी, धरणसाठ्यात

आणखी वाढ होण्याची शक्यता आहे.

नाशिकमध्ये गोदावरी नदीची पूरस्थिती सलग सहाव्या दिवशीही कायम आहे. दुर्तोड्या मारुतीच्या कमरेपर्यंत पुराचे पाणी पोहोचले असून, रामकुंड आणि गोदा घाटाचा परिसर पूर्णपणे पाण्याखाली गेला आहे. गोदा घाटावरील अनेक मंदिरांना पुराच्या पाण्याने वेढा दिला आहे, तर अनेक लहान मंदिरे पूर्णपणे

पुणे मेट्रोच्या विस्ताराला मंजुरी वनाज-चांदणीचौक आणि रामवाडी-वाघोलीमार्गासाठी ३,६२६ कोटी मंजूर

पुणे , दि. २५ : पुणे शहराच्या मेट्रो विस्तारीकरणासाठी सुरू असलेल्या पाठपुराव्याला यश आले असून, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या अध्यक्षतेखालील केंद्रीय मंत्रिमंडळाने पुणे मेट्रो प्रकल्पाच्या दुसऱ्या टप्प्याला मंजुरी दिली आहे. त्याबद्दल पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे पुणेकरांच्या वतीने केंद्रीय राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ यांनी आभार मानले आहे. १३,६२६.२४ कोटींचा हा प्रकल्प महा-मेट्रोमार्फतसुढील ४ वर्षांत पूर्ण करण्यात येणार आहे. मंजूर झालेल्या मेट्रो मार्ग मध्ये वनाज-चांदणीचौक (कार्डिअर २ए) आणि रामवाडी-वाघोली/विठ्ठलवाडी (कार्डिअर २बी) हे दोन उन्नत मार्ग समाविष्ट आहेत. या नवीन मेट्रो मार्गांच्या माध्यमातून वनाज-रामवाडीमार्फाचे विस्तारीकरण केले जाणार असून, पुणे शहराच्या पूर्व आणि पश्चिम भागाला गतिमान करण्यासाठी हे निर्णायक पाऊल ठरणार आहे. या मंजुरीसाठी नुकतीच केंद्रीय नगरविकास मंत्री मनोहरलाल खड्ग यांची भेट मुरलीधर मोहोळ यांनी घेतली होती. मंजुरी मिळालेल्या या १२.७५ किमी लांबीच्या मेट्रो मार्गावर १३ स्थानक असतील, जी बावधन, कोरकुंड, खराडी, वाघोलीसारख्या महत्त्वाच्या भागांना मेट्रोशी जोडतील. हा प्रकल्प आय टी हब्स,

शैक्षणिक संस्था, निवासी व व्यावसायिक क्षेत्रांतील दैनंदिन प्रवासाला सुविधा, जलद आणि पर्यावरणपूरक पर्याय देईल. पुण्याचा केंद्रक व्यवस्था सशक्त करणारा हा ऐतिहासिक निर्णय आहे.हे नवीन मार्ग जिल्हा न्यायालय इंटरचेंज स्थानकावरून लाईन-१(निगडौ-कात्रज)आणि लाईन-३ (हिंजवडी-जिल्हान्यायालय) यांच्याशी जोडले जाणार आहे.चांदणी चौक व वाघोली येथे आंतर शहर बससेवा मेट्रोशी जोडली जाणार आहे.

इराण-इस्त्रायल्युद्धात भारताच्या भूमिकेवर शरद पवार नाराज

मुंबई : एकीकडे इराण जुना मित्र. त्याच्याकडून मोठ्या प्रमाणात तेल खरेदी. दुसरीकडे इस्त्रायलकडून कायम भारताला खंबीर पाठिंबा, तांत्रिक साहाय्य. यामुळे भारताने इराण-इस्त्रायल्युद्धात कोणतीही भूमिका घेतली नाही, असे म्हटले जाते. मात्र, यामुळे शरद पवार प्रचंड नाराज झाले आहेत. बघ्याची भूमिका घेतल्याने भारताला आता दूरगामी परिणाम भोगावे लागणार, असा अतिशय गंभीर इशारा त्यांनी दिला आहे. मुंबईयेथे काही पत्रकारांना अनौपचारिक चर्चेसाठी बोलावून त्यांनी मनातल्या गोष्टी औपचारिकपणे व्यक्त केल्या. ते म्हणाले की, इराण-इस्त्रायल युद्धात भारताने बघ्याची भूमिका घेणे अचंबित करणारे आहे. अरब देशात मोठ्या प्रमाणावर भारतीय काम करताना. शिवाय तेलाचाही संबंध आहे. त्यामुळे या दोन देशांच्या युद्धामध्ये भूमिका न घेणे योग्य नाही, माळेगाव साखर कारखाना निवडणुकीत अजित पवारांचे पॅनल आघाडीवर असल्याचे स्पष्ट संकेत मिळू लागल्याने ते म्हणाले की, सरकारमध्ये मोठ्या पदावरील व्यक्तींनी सहकारी संस्थांच्या निवडणुक लढवू नये. मी माझ्या ४० वर्षांच्या कारकिर्दीत सरकारी पदावर असताना कधीही सहकारी संस्थांची निवडणूक लढलो नाही.

तिसऱ्या भाषेचे ओझे नको, पण हिंदी शिकली पाहिजे
सध्या पाचवीपासून मुले हिंदी शिकतात. त्यामुळे इयत्ता पहिली ते चौथीपर्यंत हिंदी भाषेची सक्ती योग्य नाही. मात्र हिंदी भाषा शिकणेही तितकेच महत्त्वाचे आहे. देशातील सुमारे ५५ टक्के नागरिक हिंदी भाषा बोलतात, त्यामुळे हिंदीचा विरोध करण्याची गरजही नाही, असे दोन्ही बाजूंची सारवासारव करणारे वक्तव्य शरद पवारांनी केले.

चौथ्या महिला धोरण २०२४च्या माध्यमातून महिला व मुलींसाठी सक्षम वातावरण तयार करणार!

उपमुख्यमंत्री तथा पालकमंत्री एकनाथ शिंदे यांची ग्वाही

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २५ :

चौथे महिला धोरण २०२४ जाहीर झाले असून या धोरणाच्या अंमलबजावणीसाठी विविध विभागांनी प्रभावीपणे काम करावे.या धोरणाच्या माध्यमातून राज्य शासन महिला व मुलींसाठी सक्षम वातावरण तयार करत आहे. त्यामुळे मुंबई शहरातील महिलांसाठी असलेल्या योजनांबाबत एकाच ठिकाणी माहिती मिळण्यासाठी एक नवीन ॲप तयार करण्याचे स्पष्ट निर्देश उपमुख्यमंत्री व मुंबई शहर पालकमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी मॉगळवारी येथे दिले. चौथे महिला धोरण २०२४ जिल्हास्तरीय अंमलबजावणी सुकाणु समितीची बैठक आज उपमुख्यमंत्री व मुंबई शहरचे पालकमंत्री शिंदे यांच्या प्रमुख उपस्थितीत मुंबई जिल्हाधिकारी कार्यालयात पार पडली.यावेळी उपमुख्यमंत्री कार्यालयाचे प्रधानसचिव नविन सोना,जिल्हाधिकारी आंचल गोयल,अपर जिल्हाधिकारी रवि रतन कटकघोंड,निवासी उपजिल्हाधिकारी डॉ.शिवनंदा लगडापुर्, उपजिल्हाधिकारी महादेव किरवले, समाजकल्याण अधिकारी रविकुंर पाटील, सहायक आयुक्त, कोशल्य विकास, मुंबई शहर शैलेश भगत, मुंबई शहरच्या महिला व बालविकास अधिकारी शोभा शेलार यासह विविध विभागाचे

अधिकारी उपस्थित होते. उपमुख्यमंत्री शिंदे म्हणाले, मुंबई शहरातील लोकसंख्या लक्षात घेवून येथील नोकरदार महिलांसाठी हॉस्टेल, लहान मुलांसाठी पाळणाघर, झोपडपट्टी भागात तसेच इतर गरजू महिला असतील त्या ठिकाणी महिला बचत गट स्थापन करणे, बचतगटांना रोटेशन पध्दतीने स्टॉल उपलब्ध करून देणे, महिलांचा पर्यटन क्षेत्रात सहभाग वाढावा यासाठी पर्यटनाचे प्रकल्प विकसित करणे, महिला मच्छिमारांसाठी शासकीय योजना राबविणे यावर भर देण्यात यावा. आदिवासी महिलांसाठी असलेल्या विविध योजना प्रभावीपणे राबवाव्यात. घरांचा प्रश्न सोडवण्यासाठी नियोजित प्रकल्प वेळेत पूर्ण करणे, महिलांना आरोग्य सुविधा तत्काळ देणे तसेच काळानुरूप आरोग्य सुविधा वाढविणे याबाबत काम करावे. राज्य सरकार कडून सरकार आपल्या दारी, मुख्यमंत्री लाडकी बहीण योजना, लखपती दीदी योजना, मुलींना मोफत उच्च शिक्षण देणे यासारख्या योजनांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी केली जात असल्याचेही त्यांनी यावेळी नंतर पत्रकारांशी बोलताना सांगितले. राज्यातील महिला हिंसाचाराला आळा घालण्यासाठी कठोर उपाययोजना केल्या जात असून शासनाकडून राबविण्यात येणा-या सुरक्षा तसेच इतर महत्त्वपूर्ण योजना एकाच ॲपवर

उपलब्ध होतील यासाठी मुंबई शहरसाठी ॲप विकसित करून ते ॲप सर्व महिलापर्यंत पोहोचवा. महिलांच्या मदतीसाठी राबवल्या जाणाऱ्या विविध योजना तत्काळ पोहोचवाव्यात. हेल्प डेस्कची व्याप्ती वाढवा,हिरकणी कक्ष नियमित सुरू ठेवा, महिला समुपदेशन केंद्रात तत्काळ समुपदेशन केले जावे, वन स्टॉ सेंटरमध्ये महिलांना सुविधा द्याव्यात.पोलीस स्टेशनमध्ये अत्यान्तर तक्रार देताना महिलांना आधार वाटला पाहिजे. त्यांनी कोणत्याही दबावाला बळी न पडता तक्रार दाखल करावी अशा प्रकारचे वातावरण पोलीस स्टेशनमध्ये असावे. शासन महिलांच्या बाबतीत आलेल्या तक्रारी फास्ट ट्रॅकवर घेत आहे.कारण राज्याला एक ट्रिलीयन अर्थव्यवस्थेकडे नेण्यासाठी महिलांचाही मोठा वाटा असणे गरजेचे असल्याने प्रशासनानेही त्या दृष्टीने काम करावे असेही निर्देश दिल्याची माहितीही उपमुख्यमंत्री शिंदे यांनी यावेळी दिली.यावेळी जिल्हाधिकारी आंचल गोयल यांनी जिल्ह्यात चौथे महिला धोरण २०२४ च्या अनुषंगाने सुरू असलेल्या विविध योजनांची माहिती दिली.तर जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी शोभा शेलार यांनी चौथे महिला धोरण २०२४ संदर्भात जिल्हास्तरीय सुकाणू समिती करत असलेल्या कामाचे सादरीकरण केले.

२६ जून आंतरराष्ट्रीय नशा निषेध दिवस

दरवर्षी २६ जूनला जगभर आंतरराष्ट्रीय नशा निरोधक दिवस साजरा केल्या जातो.नशेली वस्तूंचे निवारण व्हावे या उद्देशाने संयुक्त राष्ट्र महासभेने ७ डिसेंबर १९८७ला एक प्रस्ताव पारित केला व त्या अनुषंगाने युनाने १९८८ पासून दरवर्षी नशेली पदार्थांच्या सेवनाचे होणाऱ्या दुष्परिणामाच्या प्रती समाजात जागरूकता निर्माण करण्याच्या उद्देशाने दरवर्षी २६ जूनला आंतरराष्ट्रीय अंमली पदार्थ विरोधी दिवस म्हणून साजरा केल्या जातो.सध्याच्या आधुनिक युगात नशेच्या सेवनाचे प्रमाण वाढल्याने नशेली पदार्थांच्या वाममार्गाने मोठा व्यापार आपल्याला दिसुन येतो. कोणतीही नशा असो शरिराला व आयुष्याला घातकच आहे.कारण नशा हा शब्दच असा आहे की प्रत्येकांचे आयुष्य उद्ध्वस्त करतो मग ती कोणतीही नशा असो.त्यामुळे आजच्या युवा पिढीने नशेली पदार्थांपासून सावधान रहाणे अत्यंत गरजेचे आहे.कारण नशेली वस्तूयुवावर्गापर्यंत पोहोचविण्याचे काम तत्सुरीच्या माध्यमातून केले जाते.भारतात बांगलादेश, पाकिस्तान, नेपाळ, ईरान, अफगाणिस्तान मार्गे विदेशी तत्सूर नशेली पदार्थ पुरवित्याचे काम करीत असतात.ड्रग्स पुरवठ्याचे जाळे तत्सुरीच्या माध्यमातून संपूर्ण जगभर विनल्या गेले आहे.भारतार दर महिन्याला अवैधरित्या आलेली करोडो रुपयांची ड्रग्स,एमडी पकडली जाते.तरीही युवावर्गामध्ये नशेचे प्रमाण अजूनही कमी झालेले नाही ही अत्यंत गंभीर व चिंताजनक बाब आहे.हामगीलवर्षी २२ जून २०२४ ला गुजरातच्या समुद्र किनाऱ्यावर कीएसएफ जवानांनी १५० करोड रुपयांची ड्रग्स पकडली ही ड्रग्स कळल्या क्रिक भागात लावारीस पडलेली सफाडली. सरकारी माहितीनुसार या ड्रग्सचे तार ईरान व अफगाणिस्तानशी असल्याचे सांगण्यात आले होते.यावरूनस्पष्ट होते की काही विदेशी असामाजिक तत्व भारतीय युवा पिढीला नेशेच्या खाईत लोटण्याचे काम करीत आहे.त्यामुळे आजच्या तरुण पिढीने व युवा वर्गाने नशेली पदार्थांपासून सावध रहाणे अत्यंत गरजेचे आहे.कारण कोणतीही नशा ही महाघातक असते. कोणत्याही नशेपासून शरिराला यत्किंचितही लाभ होत नाही,उलट त्याचे शरिरावर व परिवारावर मोठ्या प्रमाणात दुष्परिणाम होतांना दिसतात. सध्याच्या परिस्थितीत हॉटेल किंवा हुक्का पार्लर मधुन ड्रग्सचा पुरवठा होतो हेही लक्षात आले आहे. त्यामुळे अशा हॉटेलवर प्रशासनाकडुन कठोर कारवाई व्हायला हवी.अशाच पध्दतीने पबमध्ये सुद्धा ड्रग्सचा गोरखधंदा चालत असावा याला सुद्धा नाकारता येत नाही.यावर प्रशासनाने लक्ष केंद्रित केले पाहिजेत.देशात नशेली पदार्थांवर प्रतीबंध आहे. परंतु तत्सुरीच्या माध्यमातून अफीम, गांजा, भांग, कोकेन,हेरोइन,एमडी सारखे अंमली पदार्थ युवा पिढीपर्यंत वाममार्गाने पोहचवु त्यांचे आयुष्य उद्ध्वस्त करण्याचे काम असामाजिक तत्व वेळोवेळी करीत असतात.परंतु आजचा युवावर्ग जागूक आहे त्यांनी प्रत्येक नशेली पदार्थांपासून सावध रहाले पाहिजे व त्याचा कडाडून विरोध करायला पाहिजे. देशासह जगातील युवावर्गाने २६ जूनला सध्या घेतली पाहिजे की मी माझ्यासाठी, माझ्या परिवारासाठी व देशाच्या भविष्यासाठी यापुढे कोणतीही नशा करणार नाही तेव्हाच खऱ्या अर्थाने आंतरराष्ट्रीय अंमली पदार्थ विरोधी दिवस समजल्या जाईल.कारण ड्रग्सची नशा ही नशा करणाऱ्यांचे आयुष्याची छल्ली तर करतोच सोबतच परिवाराला असमंजस्यतेमध्ये टाकून संपूर्ण परिवार विस्कळीत होतो. यामुळे संपूर्ण घर उध्वस्त होते याचे मुख्य कारण म्हणजे फक्त नशा.त्यामुळे कोणतीही नशा म्हणजे आयुष्याचा शेवट ही बाब सर्वांनीच लक्षात ठेवली पाहिजे. कोणतीही नशा असो ती शरीराचा विकास तर करीत नाहीच हालाकी शरिराला ‘छल्ली’ व छिन्नविछिन्न करण्याचे काम करीत असते व स्लोपॉयझनेचे काम करून मृत्युला जवळ करीत असते.आपण साधारणतः नशेली वस्तू व पोषक वस्तू यांचा विचार केला तर मनुष्यासाठी नशेली वस्तूंच्या तुलनेत पोषक वस्तू खुपच स्वस्त असतात. त्यामुळे नशा करणाऱ्यांनी मनावर ताबा ठेवुन नशेली पदार्थांचा विरोध करावा व युवकांनीच जगाला संदेश देवुन नशेली पदार्थांचा निषेध केला पाहिजे. कोणत्याही नशेली वस्तूंसाठी रांगेत उभे रहाने म्हणजे ‘मृत्युच्या रांगेत’ उभे रहाल्यासारखे आहे. याची जाणीव आजच्या युवा पिढीने लक्षात ठेवली पाहिजे. कोणीही कीतीही नशेली वस्तू देण्याचा प्रयत्न केला तरीही आपण जर आपल्या मनावर ताबा ठेवला तर कोणतीही नशेली वस्तू तुम्हाला स्पर्शसुद्ध करू शकत नाही हेसुद्धा तेवढेच सत्य आहे.त्यामुळे सध्याच्या परिस्थितीत प्रत्येकांनी आपल्या आयुष्याची काळजी घ्यायला हवी.त्यामुळे कोणत्याही नशेपासुन सावधगिरी बाळगली पाहिजे.‘आपण सुदृढ रहालो तर आपली पिढी सुदृढ राहील’ त्याचप्रमाणे ‘आपण सुरक्षितरीत्या जगलो तर देश सुरक्षित राहील, देश सुरक्षित रहाला तर जग अवस्थ सुरक्षित होईल’ याकरीता अंमली पदार्थ निषेध विरोधी दिनाच्या निमित्ताने आपण ‘संकल्प’ करूया की नशेली वस्तूला टाटा-बाय-बनूया या.

रमेश कृष्णराव लांजेवार (स्वतंत्र पत्रकार)

छायाचित्र प्रदर्शनातून आणीबाणीतील घडामोडीचा इतिहास अनुभवण्यास मिळणार - जिल्हाधिकारी

***आणीबाणीतील संघर्ष योद्ध्यांचा सन्मान *जिल्हा माहिती कार्यालयाच्यावतीने आणीबाणीतील सचित्र प्रदर्शनाचे आयोजन *ज्येष्ठ नागरिक व महिलांचा छायाचित्र प्रदर्शनास उत्स्फूर्त प्रतिसाद**

महासागर जिल्हाप्रतिनिधी
भंडारा , दि. २५ जून: देशात २५ जून १९७५ रोजी आणिबाणी लागू करण्यात आली होती. या घटनेला आज २५ जून रोजी ५० वर्ष पूर्ण झाली आहेत. या काळात ज्या नागरिकांनी तुरुंगवास भोगला व भुमिगत राहून कार्य केले अशा नागरिकांचा इतिहास छायाचित्र व माहितीच्या स्वरूपात या प्रदर्शनाच्या माध्यमातून अनुभवण्यास मिळत असल्याचे प्रतिपादन जिल्हाधिकारी डॉ. संजय कोलते यांनी केले. जिल्हा प्रशासनाच्या वतीने आज

जिल्ह्यातील आणीबाणीच्या काळात यातना सोसलेल्या संघर्ष योद्ध्यांचा मुख्यमंत्री महोदयांची स्वाक्षरी असलेल्या सन्मानपत्रांनी सन्मान करण्यात आला.

त्यावेळी ते बोलत होते.तसेच या ठिकाणी माहिती कार्यालयाच्यावतीने आणीबाणीच्या कालावधीतील छायाचित्र व माहिती प्रदर्शनाचे आयोजन ऑफिसर कुब येथे करण्यात आले आहे.

या प्रदर्शनाचे उद्घाटन फित कापून जिल्हाधिकारी संजय कोलते

यांच्या हस्ते आज करण्यात आले. तसेच यावेळी आणीबाणीमध्ये प्रत्यक्ष सहभाग घेतलेले नागरिक व त्यांचे कुटुंबिय व वारसाधारक उपस्थित होते.यावेळी व्यासपीठावर निवासी उपजिल्हाधिकारी लीना फलके, उपमुख्य कार्यकारी उमेश नंदागवळी ,जिल्हा माहिती अधिकारी शैलजा वाघ दांदळे उपस्थित होते.

या कार्यक्रमाला विद्यार्थी, महिला व नागरिकांची मोठया प्रमाणात उपस्थिती होती.

आपला देश हा लोकशाही

यांचा झाला सन्मान ...
१. श्री. राम चांगोजी चाचेरे **२. श्रीमती.शेंवताबाई हिरालाल झोडे**
३ श्रीमती.सुनिता बाळकृष्ण ईश्वरकर **४ श्री.रमेश लक्ष्मणराव वैद्य**
५ श्रीमती.कुसुम भानुदास वंजारी **६ श्री.सुरेश गोंविंदराव देशपांडे**
७. श्री. वामन विश्वनाथ कापगते **८ श्रीमती.इंदिरा घनश्याम निनावे**
९ श्रीमती.विजया पांडुरंग काबळे **१० श्रीमती.सुमित्रा अभिनम जांभुळकर**
११ श्रीमती.मिराबाई देवराव चेदुले **१२ श्रीमती.चंद्रकला डेबू धांडे**
१३ श्रीमती.वनिता गोंविंदराव काळे **१४ श्री.बळवंत गोंविंदराव दाढी**
१५ श्रीमती.उषा मनोहर बांगीरवार **१६ श्री.रूपचंद रामचंद्र निखाडे**
१७. श्री.उपासराव कारुजी खोत **१८ श्री.कनकुरार पोपट लांजेवार**
१९ श्री.रविंद्र नारायण नातू **२० श्रीमती.निर्मला यमाजी ढोक**
२१ श्री.किसन जेट्ट भारवाडे **२२ श्रीमती.शकुंतला बबनराव बावने**
२३.श्री.रविंद्र नथूसिंह चौद्धाना **२४. श्री. गोपीचंद जनन्राथ नवखरे**

१ एप्रिलपुर्वी नोंदणी केलेल्या वाहनाना एचएसआरपी नंबर प्लेट ३ ० जूनपर्यंत मुभा

भंडारा : १ एप्रिल, २०१९ पूर्वी नोंदणी केलेल्या ज्या वाहनाना HSRP नंबर प्लेट ३० जून, २०२५ पर्यंत बसविण्याची मुभा आहे. HSRP न बसविता वाहनाचे मालकी हस्तांतरण, नोंदणी प्रमाणपत्रामध्ये (RC) पत्ता बदल करणे, वित्त बोजा

चढविणे/ उतरविणे, दुय्यम नोंदणी प्रमाणपत्र देणे, ना-हरकत प्रमाणपत्र जारी करणे, वाहनांमध्ये बदल करणे इत्यादी वाहन विषयक कामे एईड नंबर प्लेट बसविल्याशिवाय १६ जून, २०२५ पासून बंद करण्यात येणार आहे. तथापि ज्या वाहन मालकांनी HSRP नंबर प्लेट

बसविण्यासाठी नियोजित वेळ व दिनांक घेतला असल्यास त्याची पावती कागद-पत्रासोबत जोडल्यास त्यांच्या वाहनांचे पुढील कामकाज करण्यात येणार आहे, असे आवाहन उप प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, भंडारा विभागानी कळविले आहे.

नंदलाल पाटील कापगते विद्यालयात प्रवेशोत्सव दिन उत्साहात साजरा

महासागर प्रतिनिधी
साकोली, दि. २५ जून: नंदलाल पाटील कापगते विद्यालय साकोली येथे आज दिनांक २३ जून २०२५ ला शैक्षणिक वर्ष २०२५ - २६ प्रवेशित विद्यार्थ्यांचा प्रवेशोत्सव मोठ्या उत्साहात शालेय बॅंड पथकाच्या गजरात साजरा करण्यात आले. उन्हाळी सुट्ट्या असल्याने शालेय प्रांगणात शुक्रशुक्राट निर्माण झाला होता परंतु आज पासून शैक्षणिक सत्राला सुरुवात झाल्याने पुन्हा एकदा शालेय परिसर गजबजलेला होता. एखाद्या सणाची तयारी करावी त्याप्रमाणे शिक्षकांनी शाळेच्या पहिल्या दिवसाची तयारी केली होती. शाळेच्या आवारात शिक्षकांनी रंगोळी काढलेली होती.

नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीला विद्यार्थ्यांचे स्वागत करण्यासाठी आयोजित या कार्यक्रमाला प्रमुख पाहुणे, शिक्षक, पालक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

कार्यक्रमाची सुरुवात नव्याने शाळेत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे पुष्पगुच्छ, पुष्प पाकळ्यांच्या वर्षावाने व टाळ्यांच्या गजरात मोठ्या उत्साहात स्वागत करण्यात आले.

प्रवेशोत्सव दिन आयोजित कार्यक्रमात समग्र शिक्षा अभियान अंतर्गत वर्ग ५ ते ८ च्या विद्यार्थ्यांना मोफत पाठ्यपुस्तके प्रमुख पाहुण्यांचे हस्ते वितरित करण्यात आले तसेच विद्यार्थ्यांचे शालेय बॅंड पथकाच्या गजरात जनजागृती रॅलीचे आयोजन करण्यात आले. विद्यार्थ्यांच्या

उत्साहाबरोबरच शिक्षकांमध्ये उत्साहाचे वातावरण होते. पहिल्याच दिवशी विद्यार्थ्यांची ओळख करून घेणे, त्यांना अभ्यासक्रमाची माहिती देणे असे नियोजन दिवसभरात चालले तसेच विद्यार्थ्यांना पहिल्याच दिवशी गोड जेवन सुद्धा देण्यात आले.

यावेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून शालेय व्यवस्थापन समितीचे अध्यक्ष ऋग्वेदजी येलेले, डॉ. लेंडे, सौ. तनुजा हत्तीमारे, सौ. सिमा देशमुख इत्यादी मान्यवर व्यासपीठावर उपस्थित होते. हे सर्व नियोजन मुख्याध्यापिका आर. बि. कापगते, डि. एस. बोरकर, प्रा. स्वाती गहाणे, प्रा. के.जी. लोथे, राजेश कापगते, डि. डि. तुमसर, एम.एम. कापगते, एस.व्ही. कामथे व इतर प्राध्यापक, शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी अथक परिश्रम घेतले.

बोनसची रक्कम जमा न झाल्याने खरीप हंगामाच्या तयारीत अडथळा : धान उत्पादक शेतकरी चिंतेत

खरीपासाठी शेतकऱ्यांवर आर्थिक भार वाढला

महासागर प्रतिनिधी
सिहोरा, दि. २५ जून: सध्या पावसाळ्याची सुरुवात झाल्यानंतर खरीप हंगामाच्या शेतीच्या तयारीला वेग आला आहे. तथापि, शासनाकडून घोषणा केलेल्या धान बोनसची रक्कम अद्यापही शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात जमा न झाल्याने खरीप हंगामाच्या तयारीत अडथळा निर्माण झालेला आहे. ज्यामुळे शेतकऱ्यांवर पुन्हा आर्थिक भार वाढल्याने शेतकरी अडचणीत आलेला आहे.

रब्बी हंगामात घेतलेल्या पिकांची अवकाळी पावसासह बऱ्याप्रमाणांमुळे नासाडी झाली आणि पाहिजे त्या प्रमाणात धानाला भाव न मिळाल्याने कमी भावात व्यापाऱ्याला धान दु्यावे लागले. ज्या शेतकऱ्यांनी हमीभाव धान खरेदी केंद्रावर धान दिले, त्या

शेतकऱ्यांना अजून पर्यंत रब्बी धानाची रक्कम अद्याप पर्यंत शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात वळती करण्यात आलेली नाही. त्यामुळे शेतकऱ्यांना आर्थिकदृष्ट्या गंभीर आव्हानांना तोंड द्यावे लागले आहे.

बँक आणि सोसायटीचे कर्ज फेडण्यासाठी शेतकऱ्यांनी दाग दागिने गहाण करून तर काही उसनवार भागून पैसे उतरवले आहेत. अशा गंभीर परिस्थितीत खरिपा हंगामाच्या शेतीसाठी पैशाची गरज असताना, बोनसची रक्कम बँक खात्यात जमा न झाल्याने शेतकऱ्यांची शेतीची तयारी खोळंबली आहे.

जिल्ह्याला बोनसची रक्कम जमा झाली असूनही, अद्याप शेतकऱ्यांच्या खात्यात ती जमा झालेली नाही, याबाबत शेतकऱ्यांनी

प्रशासनाकडून स्पष्टीकरण मागितले आहे. कसलाही विलंब न लावता, शेतकऱ्यांच्या खात्यात बोनसची रक्कम लवकरात लवकर जमा करावी, अशी मागणी धान उत्पादक शेतकऱ्यांनी केली आहे.

धान उत्पादक शेतकरी वर्गात निराशेची भावना :-

बोनसच्या रकमेची घोषणा झाली असूनही, दहा दिवसांनंतरही पैसे जमा न झाल्याने शेतकरी निराश झाले आहेत. सर्व पात्र शेतकऱ्यांना सरसकट बोनस द्यावा आणि कोणत्याही प्रकारचा विलंब न करता, शेतकऱ्यांच्या खात्यात पैसे जमा करावेत, अशी मागणी आता जोर धरू लागली आहे.

बोनस वितरण प्रक्रियेत अडचणी :-

आधारभूत धान खरेदी केंद्रावर नोंदणी केलेल्या शेतकऱ्यांच्या

‘आधारभूत धान खरेदी केंद्रावर रब्बी व खरीप हंगामाची धान मोजणी झाल्यावर आठ दिवसाच्या आत शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात डीबीडी द्वारा रक्कम दिल्यास शेतकऱ्यांची व्यापाऱ्यांकडून होणारी लूट होऊ शकणार नाही. तसेच शासनाने घोषणा केलेल्या सर्व पात्र शेतकऱ्यांना सरसकट बोनस देण्यात यावे.’

मोतीलाल ठवकर शेतकरी, सिंदपुरी.

सातबारा, नमुना-८, आधार कार्ड, बँक पासबुक यांची पडताळणी केल्यानंतरच बोनसची रक्कम खात्यात जमा करण्यात येणार आहे. यामुळे प्रक्रिया लांबत आहे. सध्या जिल्ह्यात २३४ धान खरेदी संस्था सुरू असून, प्रत्येक संस्थेमधील २० टक्के शेतकऱ्यांच्या दस्तऐवजांची पडताळणी सुरू असून लवकरच बोनस ची रक्कम खात्यात जमा करण्यात येणार आहे.

सत्यमेव जयते

राजर्षी छत्रपती

२६ जून

शहू महाराज

थोर कल्याणकारी लोकराजाला जयंतीनिमित्त मानाचा मुजरा!

नरेंद्र मोदी

प्रधानमंत्री

एकनाथ शिंदे

उपमुख्यमंत्री

अजित पवार

उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस

मुख्यमंत्री

www.mahasamvad.in

[MaharashtraDGIPR](#)

| माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र शासन

भारत सरकारने दरवर्षी २५ जून हा दिवस संविधान हत्या दिवस म्हणून पाळण्याचा निर्णय घेतला आहे. हा दिवस १९७५ च्या आणीबाणीच्या अमानुष वेदना सहन करणाऱ्या सर्वांच्या मोठ्या योगदानाचे स्मरण करेल. या निमित्ताने आणीबाणीच्या आठवणी जाग्या करणारा हा लेख.

२५ जून १९७५ रोजी भारताच्या तत्कालीन पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांनी देशात जारी केलेल्या आणीबाणी विषयीच्या आठवणी देशातील जनता कधीच विसरणार नाही, कारण जगातील सर्वात मोठ्या लोकशाही प्रधान देशामध्ये अशा प्रकारची घटना घडेल असे त्या अगोदर कुणाला स्वप्नातही वाटले नसेल. आणीबाणी मध्ये व्यक्ती स्वातंत्र्यावर आलेले बंधन, वृत्तपत्रांची झालेली मुस्कटदाबी, सक्तीची नसबंदी संबंधीच्या घटना आणि दिल्लीच्या तुर्कमान गेट येथील गरीबांच्या झोपडपंचायत फिरवलेला बुलडोझर या सर्व घटना कधीही न विसरता येणाऱ्या होत्या.आणीबाणी टाळता आली असती का? त्या परिस्थितीत आणीबाणीची खरच गरज होती का? तत्कालीन पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांनी आपली पंतप्रधान पदाची खुर्ची वाचवण्यासाठी देशात आणीबाणी जारी केली का? असे अनेक प्रश्न आणीबाणीच्या पार्श्वभूमीवर देशातील जनतेला पडले होते.

देशात आणीबाणी जारी केल्याला आता चार दशकांपेक्षा जास्त अवधी उलटून गेल्यानंतरही देशातील जनतेच्या मनातील आणीबाणी विषयीच्या आठवणी अद्याप पुसल्या गेलेल्या नाहीत.आणीबाणीच्या जखमेचे व्रण अद्याप कायम आहेत.त्या आणीबाणी विषयी या लेखात आपण विस्तृत आढावा घेणार आहोत.

अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने तत्कालीन पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांच्या विरोधात निकाल देऊन त्यांची निवडणूक रद्द केल्यानंतरचा हा घटनाक्रम आहे.अलाहाबाद उच्च न्यायालयाचा

निकाल बाहेर आल्यानंतर काही तासांतच गुजरात विधानसभा निवडणुकांचे निकाल जाहीर होऊ लागले. सुरुवातीच्या निकालांवरून इंदिरा गांधी यांचा पक्ष (काँग्रेस) निवडणुकीत हारणार हे निश्चित झाले होते. काँग्रेस विरोधी पक्षांची मोट बांधून तयार झालेला जनता मोर्चा हा पक्ष काँग्रेसचा पराभव करून गुजरात मध्ये सत्तेवर येणार हे नक्की झाल्याने इंदिरा गांधी यांना दुहेरी धक्का बसला होता.एकीकडे अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निकालानुसार इंदिरा गांधी यांची निवडणूक रद्द झाली होती आणि दुसरीकडे गुजरात हे राज्य काँग्रेसच्या हातातून गेले होते.

अलाहाबाद उच्च न्यायालयाच्या निकालानंतर इंदिरा गांधी यांनी आपल्या पदाचा राजीनामा द्यावा अशी मागणी विरोधकांकडून जोरदारपणे होऊ लागली होती. इंदिरा मस्ट गो असा नारा विरोधकांकडून देण्यात येत होता. अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निकालाचा विरोधात इंदिरा गांधी यांच्या कडून सर्वोच्च न्यायालयात अपील केले जाणार हे निश्चित होते आणि त्या ठिकाणी निकाल हा इंदिरा गांधी यांच्या बाजूने लागण्याची जास्त शक्यता होती.परंतु त्या प्रक्रियेमध्ये चार ते सहा महिन्यांचा कालावधी लागण्याची शक्यता होती.

सर्वोच्च न्यायालयाकडून अलाहाबाद उच्च न्यायालयाच्या निकालाला विनाअट स्थगिती मिळाली असती तर इंदिरा गांधी यांना त्यांच्या पदावर राहण्यात कोणतीही अडचण येणार नव्हती. इंदिरा गांधी अल्पकाळासाठी आपले पद सोडण्याच्या तयारीत असल्याचे बोलले जात होते.

कोणत्याही प्रकारची राजकीय महत्वाकांक्षा नसलेले मंत्रिमंडळातील आपले सहकारी सरदार स्वर्णसिंग यांच्याकडे त्या तात्पुरत्या काळासाठी पंतप्रधानपद सोपविणार असल्याची शक्यता वर्तविण्यात येत होती. सर्वोच्च न्यायालयाचा निकाल त्यांच्या बाजूने लागल्यास त्या सन्मानाने पुन्हा पंतप्रधान पदावर येणार होत्या. परंतु तसे होणार नव्हते.

इंदिरा गांधी यांच्या निकटच्या वतुळांतील अनेक जणांना असे वाटत होते की सर्वोच्च न्यायालयाचा निकाल येईपर्यंत इंदिरा गांधी यांनी आपल्या पदावरून बाजूला होणे त्यांच्या करता

आणीबाणीची पन्नाशी!

आणि देशाकरता फायद्याचे ठरेल. परंतु इंदिरा गांधी यांच्या तोंडावर हे सांगण्याची त्यांची हिंमत नव्हती.

इंदिरा गांधी यांच्या मंत्रिमंडळातील जवळ जवळ सर्व सहकारी, काँग्रेसशासित राज्यांतील सर्व मुख्यमंत्री आणि काँग्रेसचे जवळ जवळ सर्व खासदार यांच्यात मात्र आपणच कसे जास्त निष्ठावंत आहोत, हे इंदिरा गांधी यांना दाखवण्यासाठी जणू स्पर्धाच सुरू होती.

इंदिरा गांधी यांनी आपले पद सोडण्याची बिलकूल आवश्यकता नाही असे ते इंदिरा गांधी यांना आग्रहाने सांगत होते. त्यांची निष्ठा किती खरी होती या बाबत संशयाला जरी वाव असला तरी त्यांना खरी भीती होती ती इंदिरा गांधी या तात्पुरत्या काळासाठी सुद्धा पदावरून दूर झाल्या तर आपल्या साम्राज्याला धक्का तर लागणार नाही ना?, इंदिरा गांधी यांच्या कुपेने त्यांनी जे साम्राज्य उभारले होते ते (त्या पदावर नसतील तर) कोसळणार तर नाही ना? अशी भीती त्यांना वाटत होती.

मात्र इंदिरा गांधी यांचे सुपुत्र संजय गांधी हे आपल्या मताबाबत ठाम होते.इंदिरा गांधी यांनी तात्पुरत्या काळासाठी राजीनामा देण्याची आवश्यकता नाही,असा सल्ला त्यांनी आपल्या आईला दिला होता. संजय गांधी यांनी तसा सल्ला दिल्यानंतर इंदिरा गांधी यांच्या निकटच्या वतुळांतील त्यांचे सहकारी काय समजायचे ते समजले.

मग इंदिरा गांधी यांच्या निवासस्थानाबाहेर रोज सभा होऊ लागल्या. इंदिरा गांधी यांनी राजीनामा देण्याची सभा आयोजित करण्यात आल्या होत्या.अर्थात या सभांना गर्दी जमवण्यासाठी शेजारच्या राज्यांतून यामध्ये अर्थातच काँग्रेसशासित राज्यांच्या मुख्यमंत्र्यांची फार मोठी मदत झाली.

जयप्रकाश नारायण यांच्या नेतृत्वाखालील विरोधी पक्ष इंदिरा गांधी यांच्या राजीनाम्याची जोरदार मागणी करत होते.त्यांनी त्या करता मोठ्या सभा आयोजित केल्या होत्या, तसेच निषेध मोर्चेही काढले होते. याच सुमारास इंदिरा गांधी यांना विख्यात कायदेपंडित नानी पालखीवाला यांच्याकडून अनपेक्षितरीत्या पाठिंबा मिळाला. नानी पालखीवाला हे काँग्रेस विरोधी पक्षांचे सहानुभूतीदार समजले जात असल्याने त्यांनी दिलेला पाठिंबा आश्चर्यजनक असाच होता.

त्यांनी इंदिरा गांधी यांची केस लढवण्याची तयारी तर दाखवलीच शिवाय इंदिरा गांधी यांनी आपल्या पदाचा राजीनामा देण्याची कोणतीही आवश्यकता नसल्याचा सल्लाही दिला. २४ जून १९७५ रोजी सर्वोच्च न्यायालयाने इंदिरा गांधी यांच्या अपिलाबद्दलचा आपला निकाल सुनावला.

सर्वोच्च न्यायालयाने अलाहाबाद उच्च न्यायालयाच्या निकालाला स्थगिती दिली, मात्र ती अट घालूनच. त्या अटीनुसार इंदिरा गांधी या त्यांच्या पदावर राहू शकणार होत्या, तसेच संसदेत त्या बोलूही शकणार होत्या, मात्र त्यांच्या अपिलाचा

अंतिम निकाल लागेपर्यंत त्या संसदेत मतदान करू शकणार नव्हत्या. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेला हा निकाल जयप्रकाश नारायण यांच्या नेतृत्वाखालील विरोधी पक्षांना उत्साहित करणारा होता.इंदिरा गांधी यांनी राजीनामा द्यावा म्हणून देशभर आंदोलन सुरू करण्याचा निर्णय जयप्रकाश नारायण यांनी जाहीर केला.

आपली ही योजना त्यांनी दिल्ली येथील रामलीला मैदानावरील प्रचंड जाहीर सभेत जाहीर केली. मात्र इंदिरा गांधी या गप्प बसणार नव्हत्या. विरोधकांच्या आह्वानाला तोंड देण्यासाठी त्यांनी एक योजना तयार केली होती, त्यामध्ये त्यांना त्यांच्या अगदी जवळच्या सहकाऱ्यांनी मदत केली होती. ही योजना अतिशय गुप्त ठेवण्यात आली होती.

ही योजना तयार करण्यात इंदिरा गांधी यांना सर्वात मोलाचे सहकार्य केले होते ते सिद्धार्थ शंकर रे यांनी. पश्चिम बंगालचे मुख्यमंत्री असलेले सिद्धार्थ शंकर रे हे निपुण कायदेपंडित होते आणि इंदिरा गांधी यांना त्यांच्या लहानपणापासून ओळखत होते. सिद्धार्थ शंकर रे यांचे आजोबा सी.आर.दास आणि इंदिरा गांधी यांचे आजोबा मोतीलाल नेहरू हे चांगले मित्र होते.

२५ जून १९७५ रोजी रात्री अकरा वाजता इंदिरा गांधी राष्ट्रपती भवनात पोहोचल्या.त्यांच्या बरोबर सिद्धार्थ शंकर रे हे होते. देशामध्ये अंतर्गत आणीबाणी जारी करण्याचा निर्णय आपल्या सरकारने घेतला असल्याची माहिती इंदिरा गांधी यांनी राष्ट्रपती फक्रुद्दीन अली अहमद यांना दिली. त्या संबंधीचा आपल्या मंत्रिमंडळाने पारीत केलेला ठराव खरे पाहता इंदिरा गांधी यांनी राष्ट्रपतींना सादर करायला हवा होता.

परंतु सिद्धार्थ शंकर रे यांनी त्याची आवश्यकता नसल्याचे स्पष्ट केले. या सर्व गोष्टी नंतर करता येतील, कारण पंतप्रधानांचा शब्द पुरेसा आहे, असे स्पष्टीकरण रे यांनी दिले. त्यावर राष्ट्रपतींनी कोणतेही स्पष्टीकरण मागितले नाही आणि कागदपत्रावर सही केली.

त्यानंतर देशभरात आणीबाणी जारी करण्यात आली, जगातील सर्वात मोठी लोकशाही व्यवस्था, हुकूमशाही मध्ये परावर्तित झाली.

२५ जून १९७५ रोजी रात्री अकरा वाजता इंदिरा गांधी राष्ट्रपती भवनात पोहोचल्या.त्यांच्या बरोबर सिद्धार्थ शंकर रे हे होते. देशामध्ये अंतर्गत आणीबाणी जारी करण्याचा निर्णय आपल्या सरकारने घेतला असल्याची माहिती इंदिरा गांधी यांनी राष्ट्रपती फक्रुद्दीन अली अहमद यांना दिली. त्या संबंधीचा आपल्या मंत्रिमंडळाने पारीत केलेला ठराव खरे पाहता इंदिरा गांधी यांनी राष्ट्रपतींना सादर करायला हवा होता.

परंतु सिद्धार्थ शंकर रे यांनी त्याची आवश्यकता नसल्याचे स्पष्ट केले. या सर्व गोष्टी नंतर करता येतील, कारण पंतप्रधानांचा शब्द पुरेसा आहे, असे स्पष्टीकरण रे यांनी दिले. त्यावर राष्ट्रपतींनी कोणतेही स्पष्टीकरण मागितले नाही आणि कागदपत्रावर सही केली.

त्यानंतर देशभरात आणीबाणी जारी करण्यात आली, जगातील सर्वात मोठी लोकशाही व्यवस्था, हुकूमशाही मध्ये परावर्तित झाली.

परिक्षेत कमी गुण मिळाले म्हणजे अपयश नव्हे !

बारावी चाचणी परीक्षेत कमी गुण मिळाल्यामुळे पित्याने मुलीला बेदम मारहाण केली. यात तिचा मृत्यू झाल्याची धक्कादायक घटना सांगलीतील आटपाडी तालुक्यात घडली. रागाच्या भरात हा अमानुष प्रकार घडला असल्याचे समोर आले आहे.

या घटनेवरून पालकांना सांगावेसे वाटते की, परीक्षेत कमी गुण मिळाल्यामुळे मुलांवर रागावण्याऐवजी त्यांना समजून घेणे आवश्यक आहे. अपयशातून शिकण्याची संधी पालकांनी त्यांना द्यावी. मुलांची आवड, क्षमता ओळखून त्यानुसार मार्गदर्शन करणे अधिक फायदेशीर ठरते.

प्रेम, आधार आणि सकारात्मकतेने दिलेले प्रोत्साहनच मुलांना खऱ्या अर्थाने यशाच्या दिशेने घेऊन जाते. कधी कधी कमी गुण मिळालेले विद्यार्थी आयुष्यात मोठी भरारी घेतात. अपयश हे यशाच्या वाटेवरच एक पाऊल असतं झ कमी गुण मिळाले म्हणजे अपयश नव्हे. प्रत्येक मुलाची, मुलीची क्षमता वेगळी असते. काही मुलं अभ्यासात चांगली असतात, तर काही कला, खेळ किंवा तंत्रज्ञानात उत्कृष्ट असतात. पालकांनी गुणांच्या आधारे मुलांची किंमत करू नये.

कमी गुण मिळणं किंवा नापास होणं म्हणजे आयुष्य संपलंच, असं नाही.र खरंतर, हे एक थांबलेलं पाऊल आहे झ संपूर्ण प्रवास नव्हे. अपयशातून शिकून पुढे जाणं हीच खरी यशाकडे नेणारी वाट आहे. अनेक यशस्वी लोकांनी सुरुवातीला अपयश पाहिलं, पण त्यांनी हार न मानता प्रयत्न सुरूच ठेवले.

चूक झाली म्हणून संधी संपली असं नाही झ प्रत्येक नवीन दिवस नव्या संधी घेऊन येतो. शिक्षण म्हणजे केवळ पुस्तकात लिहिलेलं ज्ञान नव्हे. ते अनुभववातून, संवादवातून आणि पर्यावरणातून मिळणाऱ्या शिकवणीचा समावेशही असतो. शाळा हा शिक्षणाचा एक भाग आहे, पण खरी शिकवण आपल्याला आयुष्य देतं. नैतिक मूल्यं, सामाजिक जाणीव, संवादकौशल्य, सहकार्य आणि समजूतदारपणा हीसुद्धा शिक्षणाची महत्त्वाची अंगे आहेत.

शिक्षणाने माणूस विचार करणारा, संवेदनशील आणि जबाबदार बनतो. म्हणूनच, शिक्षणाचं खऱ्या अर्थाने महत्त्व शाळेच्या बाहेरही दिसून येतं. अशा अनेक यशस्वी व्यक्तींची उदाहरणे देता येतील. ज्यांनी कमी औपचारिक शिक्षण घेतले तरी आपल्या क्षेत्रात अपार यश मिळवलं आहे. सचिन तेंडुलकर : क्रिकेटचा देव मानला जाणारा सचिनने शालेय शिक्षण पूर्ण केलं नव्हतं, पण क्रिकेट क्षेत्रात त्यांनी जागतिक कीर्ती मिळवली. कैलाश सावंत (लोकल उद्योजक/शेतकरी)/स्वयंपाकगृह चालक इ.) झ अशा अनेक ग्रामीण भागातील लोकांनी कमी शिक्षण असूनही स्वतःचा व्यवसाय उभा करून समाजात प्रेरणादायक उदाहरण निर्माण केलं आहे. आपल्याकडे अशा अनेक सित्त्रांचे जीवनप्रवास प्रेरणादायी आहेत, ज्या कमी शिक्षण असूनही किंवा शालेय जीवनात अपयशी ठरल्या, तरी पुढे त्यांनी अथक मेहनतीने यश संपादन केलं. उदाहरण देता येतील. लता मंगेशकर : भारताची गायनसम्राज्ञी. त्यांनी शिक्षण पूर्ण केलं नव्हतं, पण त्यांच्या आवाजाने आणि प्रतिभेने संपूर्ण जगाला मंत्रमुग्ध केलं. कल्पना सरोज : यांचे सातवीत शिक्षण थांबले. बालविवाह, कौटुंबिक अत्याचार यांमुळे आत्महत्येचा प्रयत्न केला. पुढे मुंबईत छोट्या व्यवसाय सुरू केला,

कामगारांसोबत काम केलं. आज कमाना ट्युब्स लिमिटेडचं कंपनीच्या अध्यक्षा (Chairperson) . सरकारकडून पद्मश्री सन्मान प्राप्त झाला आहे . कल्पना सरोज यांना भारतातील ओरिजिनल स्लमडॉग मिलेनियर म्हणून ओळखले जाते.

सुंदरी रविंद्रनाथ (संध्या बिंदू) : शिक्षणात विशेष यश नव्हतं. स्वयंपाकाचा छंद होता, त्याचा उपयोग करून स्वतःची फूड ब्रँड सुरू केली. आज लाखो रुपयांची टर्नओव्हर असलेली गृहउद्योग मालकीण आहेत. अडचणी, पण हार न मानता पुढे गेल्या. आज त्या मोटिवेशनल स्पीकर, लेखक आहेत.

शिक्षण महत्त्वाचं असलं, तरी यशाचं एक्केच प्रमाण नाही. चिकाटी, मेहनत, आत्मविश्वास आणि जिद्द असेल तर कमी शिक्षण असतानाही महिलांनी मोठं यश मिळवलं आहे. शिक्षण महत्त्वाचं असलं तरी केवळ पदवीनेच यश मिळतं असं नाही. आत्मविश्वास, कौशल्य, चिकाटी आणि मेहनत हीसुद्धा यशाची गुरुकिल्ली असते.

गुण कमी मिळाले, म्हणजे संधी संपल्या नाहीत, नवीन सुरुवातीसाठी ती एक शिकवण असते. यश मोजण्यासाठी मार्कशिट नाही, तर मनातील जिद्द आणि कष्ट लागतात. परीक्षा हा जीवनातील एक टप्पा आहे झ अंतिम ध्येय नाही. गुण थोडे कमी असतील, पण तुमच्यातील क्षमता अमर्याद असते.एक वाईट निकाल, एक

अपयशी टप्पा, हे तुमच्या आयुष्याचा शेवट नाही, तर बदलाचीच काठी आहे. गुण कमी मिळाले म्हणजे अपयश नव्हे , गुण हे फक्त परीक्षा मोजतात, प्रतिभा नव्हे. यशासाठी गुण नाही, तर जिद्द आणि चिकाटी लागते. परीक्षेत मिळालेले कमी गुण हे शेवट नव्हे, ते फक्त सुरुवातीचे टप्पे असतात.

कधी कधी कमी गुण मिळालेलेच विद्यार्थी आयुष्यात मोठी भरारी घेतात.अपयश हे यशाच्या वाटेवरच एक पाऊल असतं झ थांबू नका, पुढे चालत राहा. गुणांनी तुमची किंमत ठरत नाही, तुमचं कर्तृत्व ठरतं. इतिहासात अशा अनेक व्यक्ती आहेत, ज्या शिक्षणात सामान्य होत्या, पण जीवनात असामान्य यश मिळवून गेल्या. थोडक्यात.... सांगलीतील घडलेल्या घटनेवरून पालकांना सांगावेसे वाटते की , परीक्षेत कमी गुण मिळाल्यामुळे मुलांवर रागावण्याऐवजी त्यांना समजून घेणं आवश्यक आहे. अपयशातून शिकण्याची संधी पालकांनी त्यांना द्यावी. तू हे करू शकतोस तू हे करू शकतेस, असा आत्मविश्वास पालकांनी सतत दिला पाहिजे. मुलांची आवड, क्षमता ओळखून त्यानुसार मार्गदर्शन करणे अधिक फायदेशीर ठरते. प्रेम, आधार आणि सकारात्मकतेने दिलेले प्रोत्साहनच मुलांना खऱ्या अर्थाने यशाच्या दिशेने घेऊन जाते.

कमी गुण मिळाले म्हणजे अपयश नव्हे. प्रत्येक मुलाची क्षमता वेगळी असते. काही मुलं अभ्यासात चांगली असतात, तर काही कला, खेळ किंवा तंत्रज्ञानात उत्कृष्ट असतात. पालकांनी गुणांच्या आधारे मुलांची किंमत करू नये. त्यांना प्रेम, पाठिंबा आणि सकारात्मक मार्गदर्शन द्या.

मानसिक दबावामुळे अनेक मुलं निराश होतात. त्यामुळे पालकांनी मानसिकता बदलून, कायम त्यांच्या स्वप्नांना बळ द्यावं. त्यातच खऱ्या अर्थाने पालकत्व सामावलेले आहे .

अश्वीकायन प्रा. अशोक सारडा मेहकर (९४२९३९३३९)

हास्यालंकार परिस्थिती येवो कोणतीही मनाला द्यावी शिकवण चेहऱ्यावरील स्माईल भौ कमी होऊ देणार नाही तसभार सर्व अलंकारात असे हास्यालंकार भारी कुण्याही सराफाच्या दुकानावर मिळेना संसारी ..

(कालच्या अंकावरून पुढे) कर्करोगासारखे आजार हे विश्वव्यापी आहेत. ते कधीही, कुणालाही, कुठेही होऊ शकतात. त्यांची लक्षणे, उपाय आणि मुख्य म्हणजे प्रतिबंधक प्रयत्न हे सर्वसामान्य माणसापर्यंत पोचले तर रुग्णांना तर दिलासा मिळेलच परंतु या रोगाचे प्रमाण कमी होण्याची शक्यता वाढेल.

हे ज्ञान बहुसंख्य लोकपर्यंत पोचावे म्हणून गवादे मॅडमचे ह्ळककर्रोग: माहिती आणि अनुभवहू हे पुस्तक जगातील अन्य भाषेत अनुवादित करण्यासाठी त्या त्या भाषिक व्यक्ती आणि संस्था यांनी स्वतःहून पुढे येण्याची गरज आहे.

गवादे मॅडम इतक्या गंभीर विषयाशी निगडित असल्यामुळे त्या खूप कडक स्वभावाच्या, चेहऱ्यावर अती गंभीर भाव असलेल्या असतील, असे आपल्याला वाटेल. प्रत्यक्षात मात्र त्यांचा वागण्या-बोलण्यातील सहजपणा, आत्मियता पाहून पहिल्याच भेटीत त्या आपल्या आणि आपण त्यांचे होऊन जातो.

गवं आणि अहंकाराचा लवलेश देखील त्यांच्यात नाहीये. कर्करोगावर संशोधन करणाऱ्या, त्या विषयी लिहिणाऱ्या, बोलणाऱ्या, जगभर होणाऱ्या परिषदांना सातत्याने उपस्थित राहणाऱ्या गवादे मॅडम त्या याच का असा प्रश्न पडत पडत असणार यात मला तरी काही शंका वाटत नाही.

कर्करोगासारख्या गंभीर विषयावर संशोधन आणि सामाजिक जागरूकता करीत असतानाच ललित लेखन ही त्या खूप सुंदर करतात. मराठी भाषेवर त्यांचे उत्तम प्रभुत्व आहे. तेच काही ललित लेख न्यूज स्टोरी टुडे पोर्टल आणि अन्य ठिकाणी प्रसिद्ध झाले आहेत.

आम्हा भुजबळ कुटुंबीयांसाठी गवादे मॅडम यांची एक अविस्मरणीय आठवण आहे. आमची कन्या देवश्री हिने कोलंबिया विद्यापीठातून दोन वर्षांपूर्वी जेव्हा एम एस जर्नालिझम ही पदवी मिळवली होती,तेव्हा आम्ही पदवीदान समारंभासाठी

अमेरिकेत गेलो असता त्यांनी आम्हा तिघांनाही त्यांच्या न्यू जर्सी येथील घरी अतिशय अगत्याने बोलावले होते.

पोर्टलच्या दुसऱ्या लेखिका, न्यू जर्सी येथीलच डॉ गौरी आणि त्याचे पती आशिष कंसारा यांना देखील आमंत्रित केले होते. त्यामुळे देवश्री चे एम एस चे सेलब्रेशन आणि पोर्टलचे स्नेह मिलनच त्यांच्या घरी झाले.

या लेखाचे परीक्षण करताना गवादे मॅडम यांनी एकच इच्छा व्यक्त केली, ती म्हणजे वाचकांनी त्यांचे पुस्तक किंवा यू ट्यूबवर उपलब्ध असलेले कार्यक्रम पाहून कर्करोगाबद्दल यथायोग्यरित्या जाणून घ्यावे आणि त्याबद्दल इतरांशी बोलावे. त्यातून बोध घेऊन या भयंकर व्याधीपासून स्वतःला आणि आपल्या कुटुंबाला कसे दूर ठेवता येईल हे शिकावे,

त्याहद्दीने प्रयत्न करावेत. वाचकांना तर्कनिष्ठ विचार करण्यास प्रवृत्त करावे, त्यांनी अंधश्रद्धा किंवा भूलथापांना बळी पडून पैसे अथवा मूल्यवान वेळ वाया घालवू नये, जर कुणाला कर्करोगाचा सामना करण्याची

वेळ आली ते सुजागपणे, धैर्याने करण्यास मार्गदर्शन मिळावे, या हेतूने कर्करोगाच्या उपचारांवर चालणारे संशोधन व नवीन औषधे यांची माहिती दिली आहे. यामुळे सर्वसाधारण व्यक्तीची कर्करोगाविषयीची जाण वाढावी अशी त्यांची सार्थ अपेक्षा आहे.

मी, माझे कुटुंब, माझी नेोकरी, माझा व्यवसाय इतकेच आपले जग सीमित न ठेवता या अवघड आणि गहन रोगाबद्दल साध्या भाषेत शास्त्रोक्त माहिती देत असलेल्या आणि आपल्याला कर्करोग होऊच नये म्हणून आपली जीवनशैली कशी असावी, या विषयी आंतरिक तळमळीने काम करीत असलेल्या डॉ सुलोचना गवादे या स्वार्थ आणि परमार्थ याचे उकृष्ट उदाहरण आहे. त्यांच्या या मानवातावादी प्रयत्नांमध्ये, उपक्रमांमध्ये आपण काही हातभार लावू शकत असल्यास अवश्य लावू या.

■ ■ ■

सश्रद्ध महाराष्ट्र! महाराष्ट्र हे पुरोगामी राज्य असल्याचे म्हटले जाते. पुरोगामीत्व म्हणजे जेथे सर्व गोष्टी विज्ञानाच्या तराजुत मोजल्या जातात, देवभोळ्या आणि श्रद्धेना येथे स्थान नाही; मात्र याच महाराष्ट्रात साराष्ट्र होणारा श्रद्धेचा महाउत्सव म्हणजेच आषाढीची वारी आज गिनीज बुकात नोंदली गेली आहे. आपली सारी व्यावहारिक कामे बाजूला सारून केवळ भगवंताच्या मुखदर्शनासाठी वाकरी पायपीट करत निघतो. या पारंपिटीमध्ये तब्येतीची चिंता, खाण्या पिण्याची व्यवस्था, घरच्या पोरनाळांच्या काळजी सारे काही त्या पांडुरंगावर सोडून वाकरी भगवी पाताका घेऊन पंढरीची वाट धरतो आणि तो भक्ताच्या भक्तीच्या भुकेला आसुसलेला पांडुरंगही आपल्या भक्ताची सर्वांधाने काळजी वाहतो. पांडुरंगाच्या आणि भक्ताच्या अतूट नात्याच्या मिलनोत्सवाला विज्ञानाचे तराजु तोलू शकेल का? याच महाराष्ट्राच्या नाशिक नगरीत दर १२ वर्षांनी भरणारा सिंहस्थ कुंभमेळा या श्रद्धेचा आशिक एक महोत्सव अशा श्रद्धाळू भक्तांच्या महाराष्ट्राला पुरोगामी महाराष्ट्रापेक्षा 'सश्रद्ध महाराष्ट्र' हेच विशेषण योग्य ठरेल.

■ सौ. मोक्षदा धाणेकर, काळाचौकी, मुंबई.

किती हा त्रास? नागपूर शहराच्या संत जगनादे महाराज चौकार्नाजिक उड्डाण पुल आणि मेट्रोचे काम सुरू आहे. या कामावरील वाहने चक्र रस्त्याच्या कडेला उभी केली जात असून, येथून एखादी दुचाकी काढणे जीवावर बेतण्यासारखे आहे. वाहतुक कोडीमुळे बराच वेळ अडकून पडावे लागते.

■ एक नागपूरकर

बाई जपान ची, नव्वद हजार खर्च करून हजारो किलोमीटर वरून भारतातील लेण्या पाहण्यासाठी मुंबई ला उतरते. खाजगी बसने अजिंठा वेरूळला पोहचते. सोबत एक हाय रेजुलेशन कॅमेरा, मॅप, एक आटवडा लेण्यांचा अभ्यास, एक प्रश्नांची यादी, अजिंठा वेरूळला येऊन खूप बारकाईने अभ्यास करतात. काही दगडमातीचे नमुने सोबत घेतात लेणी, पहाड, दगडाचे फोटो काढतात. बनवण्याची प्रक्रिया समजून घेतात.

कलाकृतीचे निरिक्षण करतात आणि ज्यावेळेस जपानची बाई लेण्याचे फोटो काढत असते. त्यावेळेस भारतातील मुलं त्या बाईचे फोटो काढत असतात. ही बाब त्या बाईला खटकते ती बाई त्या मुलांना समजावून सांगते.

He U Man Don't Capture, I am Not Culture (लेण्याकडे बोट दाखवत) This Is Culture, U Take Their Photos पन तरी ती २५,३० वर्षांची मुलं ऐकत नाहीत आणि म्हणतात, मॅप वन फोटो यु एंड मी... ती बाई कंटाळून... ठीक आहे म्हणते आणि मुलं त्या बाईच्या खांद्यावर हात ठेऊन फोटो काढतात. हे असले प्रकार वेरूळ, गोवा भारतात बऱ्याच ठिकाणी घडतात.

मग ती बाई जपानला जाऊन तिथल्या लोकाना माहिती देते की, भारतातील कैलास मंदिर जागतलं एकमेव असं मंदिर आहे की हे वरून खाली बांधत

हॉट्स गोईंग ऑन... आय एम नॉट कल्चर

आणलेले आहे, लोणार सरोवर जगातलं उल्कापातानं तयार झालेले एकमेव सरोवर आहे, गोव्याला आंतराष्ट्रीय दजाचा समुद्रकिनारा आहे. आणि असं बरच काही, आणि आपल्या भारतातील मुलं घरी येऊन बाकीच्यांना सांगतात की, काय फॉरनर होते? हा बघ फोटो हा इथला हा तिथला फोटू, एखादा लेण्याजवळच्या फेसबुकला टाकलेला फोटू पाहून मित्र कमेंट करतो, Bro U Looking Hero फक्त दिसत नाही ते हजारो वर्षांपूर्वी तयार झालेली आजच्या इंजीनीअरला लाजवेल अशी कलाकृती. हा कलाकृतीचा अप्रतिम नमुना जो आपल्या देशाची शान असतो आणि जिथे जाऊन आपल्यातील काही नमुने दौलत्या पानात A For Apple आणि B For Boll लिहून येतात.

त्या मूर्खाना कलाकृतीबद्दल माहिती काय असणार? कारण इथे इतिहास हा विषय बोरिंग समजला जातो, मराठी मध्ये टअ करणाऱ्यांना साधी कविता करता येत नाही, आणि आयुष्य AC मध्ये जाणारे ज्यांच्या पायला माती लागत नाही. ते लोक शेतीवर आणि बिसलरी चे पाणी पिणारे लोक दूकळावर शोधनिबंध लिहित आहेत

१०० रूपयात दिवसभर काम करणारा घाम गाळतो आणि दिवसाला खुर्चीवर बसून हजारो कमावणारे AC ची मागणी करत आहेत. ही आहे शोकांतिका.!

■ ■ ■

स्वयंपाकाचे तेल पुन्हा गरम करून वापरल्याने अनेक आजारांना निमंत्रण पुन्हा गरम केल्याने शरीरात एलडीएल किंवा वाईट कोलेस्टेरॉलची पातळी वाढू शकते. एलडीएल कोलेस्टेरॉलचे उच्च प्रमाण हृदयरोग, स्ट्रोक आणि छातीत दुखण्याचा धोका वाढवू शकते. आम्हाला प्रमाण वाढते : जर तेल वारंवार गरम केले तर त्यात आम्हाचे प्रमाण वाढते. जर तुम्हाला

पोटात आणि घशात जळजळ जाणवत असेल तर स्वयंपाकाचे तेल देखील याचे कारण असू शकते. जर तुम्हाला नेहमीपेक्षा जास्त आम्लता जाणवत असेल तर जंक आणि तळलेले पदार्थ खाणे टाळा.

विषारी पदार्थांचे प्रमाण वाढते : सूर्यकूल किंवा कॉर्न ऑइल सारखी काही वनस्पतीचे तेल पुन्हा गरम केल्याने त्यातील विषारी पदार्थांचे प्रमाण वाढतं, ज्यामुळे हृदयरोग, अल्झायमर, डिमेंशिया आणि पार्किन्सनसह अनेक आजार होतात. वनस्पती तेल पुन्हा गरम केल्याने 4-हायड्रॉक्सी-ट्रान्स-2-नोमिनल (HNE) नावाचे आणखी एक विष बाहेर पडते, जे डोपामे, आरएएए आणि प्रथिने योग्यरित्या कार्य करण्यापासून रोखते. ट्रान्स फॅट वाढवते : स्वयंपाकाच्या तेलात ट्रान्स फॅट ऑसिड असतात जे पुन्हा गरम केल्यावर वाढतात. ट्रान्स फॅट्स हे सॅच्युरेटेड फॅट्सपेक्षा वाईट असतात कारण ते केवळ वाईट कोलेस्ट्रॉलची पातळी वाढवत नाहीत तर चांगल्या कोलेस्ट्रॉलची पातळी देखील कमी करतात. यामुळे पार्किन्सन रोग, हृदयरोग, स्ट्रोक, कर्करोग आणि यकृतत्वाचा विविध समस्या उद्भवू शकतात.

■ ■ ■

आयसीआयसीआय बँक आणि टाटा मेमोरियल सेंटर यांच्यातर्फे प्रगत कर्करोग उपचार ब्लॉकसाठीचे भूमिपूजन

विशाखापट्टणम, २५ जून : टाटा मेमोरियल सेंटरच्या सहकार्याने आयसीआयसीआय बँकेने आज आंध्र प्रदेशातील विशाखापट्टणम येथील होमी भाभा कर्करोग रुग्णालय व संशोधन केंद्र येथे एका नव्या इमारतीच्या बांधकामास प्रारंभ

केल्याचे जाहीर केले.

आयसीआयसीआय बँकेकडून ५५० कोटी रु. पेक्षा जास्त निधी देण्यात येत असून आधुनिक वैद्यकीय तंत्रज्ञानाने सुसज्ज अशा सुमारे ३.९ लाख चौरस फूट क्षेत्रफळ असलेल्या या

अत्याधुनिक सुविधा केंद्राचे बांधकाम केले जात आहे.

एकदा कार्यान्वित झाल्यानंतर, आयसीआयसीआय फाउंडेशन ब्लॉक फॉर चाइल्ड अँड ब्लड कॅन्सर ही आठ मजली नवीन इमारत दरवर्षी ३,००० रुग्णांना वैद्यकीय सेवा देऊशकेल. सध्या होमी भाभा कर्करोग रुग्णालय व संशोधन केंद्र दरवर्षी ६,२०० रुग्णांना उपचार देत आहे.

भूमिपूजनाचा कार्यक्रम आयसीआयसीआय बँकेचे अध्यक्ष प्रदीपकुमार सिन्हा यांच्या हस्ते आणि आयसीआयसीआय बँकेचे कार्यकारी संचालक संदीप बत्रा आणि मुंबई येथील टाटा मेमोरियल सेंटरचे संचालक डॉ. सुदीप गुप्ता यांच्या प्रमुख उपस्थितीत झाला.

आयसीआयसीआय बँकेचे अध्यक्ष प्रदीपकुमार

सिन्हा म्हणाले, देशातील आरोग्यसेवा क्षेत्रातील महत्त्वपूर्ण पायाभूत सुविधा बळकट करण्याच्या आमच्या तत्त्वज्ञानाशी सुसंगत अशा कर्करोग उपचार मोहिमेत टाटा मेमोरियल सेंटर सोबत भागीदारी करताना आम्हाला अत्यंत अभिमान वाटत आहे. हा प्रकल्प गरजूंना उच्च-गुणवत्तेची वैद्यकीय सेवा देण्याच्या आमच्या बांधिलकीचे प्रतीक आहे. हे सुविधा केंद्र बालक व रक्ताच्या कर्करोगावरील उपचारासाठीचे पूर्व भारतातील सर्वात मोठ्या सुविधा केंद्रांपैकी एक असून आंध्र प्रदेश तसेच शेजारील राज्यांतील रुग्णांना कर्करोग उपचारासाठी मदतीचे ठरेल.

आयसीआयसीआय बँकेचे कार्यकारी संचालक संदीप बत्रा यावेळी बोलताना म्हणाले, आयसीआयसीआय बँकेसाठी आरोग्यसेवा हा सीएसआर उपक्रमांचा एक मुख्य भाग आहे. दोन

वर्षांपूर्वी आम्ही भारतात कर्करोग उपचारांवर मोठा प्रभाव टाकणाऱ्या टाटा मेमोरियल सेंटरसोबत भागीदारीची घोषणा करताना विशाखापट्टणम, नवी मुंबई व न्यू चंदीगड येथील तीन नव्या ब्लॉक्ससाठीच्या उभारणीसाठी १,२०० कोटी रु.चे योगदान देण्याचे जाहीर केले होते. आता टाटा मेमोरियल सेंटरच्या नवीन गरजांनुसार, आम्ही हे योगदान वाढवून १,८०० कोटी रु. वर नेले आहे. हे नवीन ब्लॉक्स एकूण १०.७ लाख चौरस फूट क्षेत्रफळावर उभारले जात असून, त्यामध्ये अत्याधुनिक वैद्यकीय सुविधा व संशोधन विभाग असतील. या ब्लॉक्सची एकत्रितपणे १९ LINACS* आणि ५५५ खाटांची क्षमता असणार आहे. हे सर्व कार्यान्वित झाल्यावर ते प्रादेशिक केंद्रे म्हणून कार्य करतील.

कोलगेटची ओरल हेल्थ मूव्हमेंट, ४.९ दशलक्ष व्यक्तींची तपासणी करण्यात आली

नवी दिल्ली, २५ जून : कोलगेट पामोलिक्व्ह (इंडिया) लिमिटेड आठ दशकांहून अधिक काळापासून भारतातील ओरल केअरमध्ये क्रांती घडवून आणण्याच्या मिशनवर आहे. कंपनी देशातील ओरल हेल्थ सुधारण्याप्रीती कटिबद्ध आहे. भारतातील जवळपास १०० टक्के कुटुंब दृष्टपेस्टचा वापर करतात, ज्यामुळे योग्य ओरल केअर सवयी अंगिकारण्याची संधी आहे. भारतातील जवळपास प्रत्येक कुटुंबामध्ये दृष्टपेस्टचा वापर केला जात असताना योग्य ओरल केअर सवयी अंगिकारण्याची संधी महत्त्वाची आहे. सर्वोत्तम, दीर्घकालीन आरोग्यदायी फायदे मिळतील अशा सोप्या, हस्त दैनंदिन सवयी अंगिकारल्या पाहिजेत.

९० टक्के भारतीय दातांच्या समस्यांचा सामना करत आहेत आणि फक्त ९ टक्के नियमितपणे डेंटिस्टकडे जातात. म्हणून या महत्त्वपूर्ण समस्येसंदर्भात जागरूकता निर्माण करण्याची आणि अर्थपूर्ण कृती करण्याची गरज होती. विद्यमान व योग्य वर्तणुकीसंदर्भात असलेला जागरूकता अभाव दूर करण्यासाठी कोलगेटने नोव्हेंबर २०२४ मध्ये ओरल हेल्थ मूव्हमेंट सुरू केली. हा उपक्रम अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा फायदा घेत लाखो भारतीयांना त्यांच्या मोबाइल फोनमधून त्यांची ओरल (दातांची) तपासणी करण्यास सक्षम करतो, तसेच इंडियन डेंटल हून अधिक जिल्ह्यांतील १८,००० हून अधिक पिन कोडमधील व्यक्तींनी सहभाग घेतला. तसेच, त्यांच्यापैकी जवळपास १६ टक्के व्यक्तींनी तपासणीनंतर डेंटिस्टला भेट दिली (आयडीए डेटा), ज्यामधून या मूव्हमेंटने भारतीयांना पुढील कृती करण्यास प्रेरित केल्याचे दिसून आले.

याव्यतिरिक्त, या देशव्यापी मूव्हमेंटने भारतीयांच्या ओरल हेल्थबाबत कृतीशील माहिती सादर केली आहे, ज्यामध्ये त्वरित लक्ष देण्यासोबत हस्तक्षेप करण्याची गरज असलेल्या प्रमुख क्षेत्रांवर प्रकाश टाकण्यात आला आहे. या निष्पत्ती देशातील ओरल हेल्थ उपक्रमांच्या भविष्याला आकार देतील. कोलगेटच्या ओरल हेल्थ मूव्हमेंटमधील युजर सहभागानुसार भारतीयांचा सरासरी ओरल हेल्थ स्कोअर ५.० पैकी २.६ आहे. ओरल हेल्थ स्कोअर कॅन्डिटी, हिड्डांच्या समस्या व डागांचे मूल्यांकन करत व्यक्तींच्या ओरल हेल्थबाबत योग्य, वैयक्तिकृत माहिती देतो. उच्च ओरल हेल्थ स्कोअर संपादित करणाऱ्या भारतीयांमध्ये समाग गोष्ट आढळू आली, ती म्हणजे त्यांनी विशिष्ट आरोग्यदायी पद्धतींचे पालन केले. यामध्ये दिवसातून दोनदा दंत ब्रश करणे, कॅफिन व साखरयुक्त पेयांचे कमी प्रमाणात सेवन, आरोग्यदायी व पौष्टिक आहाराचे सेवन आणि तंबाखू टाळणे यांचा समावेश होतो.

पावसाळ्यात पात्रं करणार वादळाचा सामना!

मुंबई, २५ जून : या आठवड्यात एण्ड टीव्हीवरील काळा हण्पू की उलटन पलटन’ आणि बाबीजी घर पर है’ मधील पात्रं पावसाळ्यामध्ये भिजण्याचा आनंद घेणार आहेत, पण हा आनंद घेताना मोठ्या दुविघेते सापडतील. यामागील कारण जाणण्यासाठी पुढे वाचा.

मालिका हण्पू की उलटन पलटन’ मधील आगामी एपिसोडबाबत कटोरी अम्मा ऊर्फ हिमानी शिवपुरी म्हणल्या, दरोगा हण्पू सिंगला (योगेश त्रिपाठी) पावसाळ्यात गरमागरम आणि कुरकुरीत भजी खावीशी वाढते आणि तो राजेशला (गीतांजली मिश्रा) भजी करायला सांगतो. पण दर पावसाळ्यात भजी बनवून कंटाळलेली राजेश यावेळी ठामपणे नकार देते, ज्यामुळे हण्पू निराश होतो. दरम्यान, पोलिस स्टेशनमध्ये हण्पूकडे एक विचित्र तक्रार येते. एक पुरुष आरोप करतो की त्याची पत्नी त्याच्या शेजाऱ्याला भजी खायला घालत राहते आणि हे असेच चालू राहिले तर तो रागाच्या भरात शेजाऱ्याला इजा करू शकतो! तो हण्पूला परिस्थिती निःकरणाबाहेर जाण्यापूर्वी कारवाई करून शेजाऱ्याला थांबवण्याची विनंती करतो. घरी परतल्यावर, हण्पू त्याच रात्री पुन्हा एकदा राजेशकडे भजी करण्याची विनंती करतो, पण ती भजी करण्यास नकार देते. दुसऱ्या दिवशी राजेश रस्त्यावरून जात असताना चोर तिची पर्स हिसकावून घेतो. हण्पूच्या वयाचा एक धाडसी पोलीस अधिकारी धाडसाने चोराला पकडतो आणि पर्स तिला परत करतो. राजेशला पाहून अधिकारी भावूक होतो आणि सांगतो की ती त्याच्या दिवंगत बहिणीसारखी दिसते. पावसाळ्यात ती त्याला भजी खायला द्यायची याची देखील आठवण सांगतो. राजेश भावूक होत आणि त्याला संध्याकाळी उशिरा त्याच ठिकाणी भेटण्यासाठी आमंत्रित करते.

पुष्पा इम्पॉसिबल मालिकेत आपल्याला मार्गदर्शन देण्यासाठी पुष्पा प्रोफेसर शास्त्रीचे मन वळवू शकेल का ?

मुंबई, २५ जून : हृदयस्पर्शी आणि सुसंबद्ध कथानक सादर करणारी सोनी सबवरील पुष्पा इम्पॉसिबल ही मालिका लोकांना आपलीशी वाटते. मालिकेत आता एक महत्त्वाचा आणि प्रेक्षक टप्पा आला आहे. पुष्पाने (करुणा पांडे) लाँ कॉलेजची प्रवेश परीक्षा उत्तीर्ण केली आहे आणि आता कायद्याचे शिक्षण घेण्याचे तिचे स्वप्न पूर्ण होणार आहे. प्रोफेसर राजवीर शास्त्री (गौरव चोप्रा) या कॉलेजचा प्राध्यापक आहेत. अलीकडच्या भागामध्ये, प्रेक्षकांनी पाहिले की, कॉलेजच्या पहिल्या दिवशी पुष्पाच्या वर्गातील विद्यार्थी पुष्पाची खिळी उडवतात. पण त्यावेळी प्रोफेसर राजवीर तिच्या बचावात उभे राहतात आणि इतर मुलांचा दाम्भिकपणा उघड करतात..

आगामी भागामध्ये, ब्रेक द आइस इव्हेंट च्या रूपात एक नवीन आव्हान उभे राहते. प्रत्येक विद्यार्थ्याला चिट्ठ्या टाकून एक मार्गदर्शक नेमून दिला जातो. पुष्पाची मैत्रीण नयना चलाखी करून पुष्पाला प्रोफेसर राजवीर मार्गदर्शक म्हणून मिळविली असा प्रयत्न करते. पण ते पुष्पाला मार्गदर्शन देण्यास नकार देतात

आपल्याला आधी विचारण्यात आले नव्हते, हे त्यांचे म्हणणे आहे. स्वतःला सिद्ध करण्यासाठी सज्ज असलेली पुष्पा वारंवार प्रोफेसर शास्त्रींना तिचे मॅटर बनण्याची गळ घालते. शेवटी शास्त्री तिला एक अट घालतात की, त्याने तिचा मॅटर व्हावे असे जर तिला वाटत असेल, तर तिने एक प्रेझेंटेशन बनवावे. त्याची तयारी करण्यासाठी ते पुष्पाला आपल्या घरी बोलावतात. पण ते पुष्पाला आपला

राशीभविष्य

मेघ : आज तुम्हाला नोकरी मिळेल. तुमच्या नोकरीत वरिष्ठ अधिकार्यांचे आशीर्वाद असतील. तुम्ही राजकारणात वर्चस्व प्रस्थापित कराल. कला, अभिनय आणि लेखनाशी संबंधित लोकांना मोठे यश मिळेल.

वृषभ : आज आरोग्याशी संबंधित कोणत्याही समस्या येण्याची शक्यता कमी असेल. तुमचे आरोग्य चांगले ठेवण्यासाठी सतर्क आणि काळजी घ्या. आरोग्याशी संबंधित किरकोळ समस्या उद्भवू शकतात.

मिथुन : राजकीय क्षेत्रातील लोकांना त्यांच्या कामाच्या बदल्यात पैसे मिळतील. व्यवसायात तुमच्या बडिलांकडून तुम्हाला विशेष सहकार्य मिळेल. ज्यामुळे तुम्हाला अपेक्षेपेक्षा जास्त पैसे मिळू शकतात.

कर्क : राजकीय क्षेत्रात काम करणाऱ्या लोकांना अपेक्षित पैसे मिळतील. व्यवसायातील समस्येचे निकारण झाल्यामुळे प्रलंबित पैसे मिळतील. कामात अधीनस्थाना फायदा होईल.

सिंह : आज, राजकीय कामात जास्त व्यस्त असल्यामुळे, आरोग्याशी संबंधित काही समस्या उद्भवू शकतात. पूर्वीपासून असलेल्या आरोग्याशी संबंधित समस्या गंभीर रूप धारण करू शकतात.

कन्या : जमीन, इमारत, वाहन इत्यादी कामात गुंतलेल्या लोकांना खूप त्रासानंतर पैसे मिळतील. शरीरात थकवा, ताप, सर्दी इत्यादी तक्रारी असू शकतात. मानसिक ताण घेऊ नका. अनुकूल परिणाम मिळतील.

तुळ : आज दिवसाची सुरुवात खूप चांगल्या बातमीने होईल. कामाच्या ठिकाणी वरिष्ठ अधिकार्याशी तुमची जवळीक वाढेल. कुटुंबात एक शुभ घटना घडेल. तुम्हाला खास व्यक्तीचा पाठिंबा आणि सहायस मिळेल.

वृश्चिक : आज दिवसाची सुरुवात उत्तम बातमीने होईल. कामाच्या ठिकाणी अनावश्यक धावपळ होईल. तुम्हाला सामाजिक कार्यात महत्त्वाची भूमिका बजावण्याची संधी मिळेल.

धनु : तुम्हाला मधुमेह, उच्च रक्तदाब, हृदयरोग आणि मूत्रपिंडाच्या आजाराचा त्रास होण्याची शक्यता आहे. लांब प्रवास टाळा. कोणतीही महागडी वस्तू खरेदी करण्याच्या योजना यशस्वी होऊ शकते.

मकर : आर्थिक स्थितीत सुधारणा होईल. व्यवसायात अपेक्षेपेक्षा जास्त पैसे कमावल्याने तुम्ही आनंदी व्हाल. परदेशात राहणाऱ्या प्रिय व्यक्तीकडून तुम्हाला पैसे आणि मोल्यवान भेटवस्तू मिळतील.

कुंभ : कामाच्या ठिकाणी महत्त्वाच्या कामात अडथळे येतील. तुमच्या समस्या जास्त काळ वाढू देऊ नका, त्या लवकर सोडवण्याचा प्रयत्न करा. काम पूर्ण होईपर्यंत योजना उघड करू नका.

मीन : तुम्हाला जुन्या प्रकरणातून दिलासा मिळेल. तुमची तुरुंगातून सुटका होईल. घरी लपवलेला खजिना सापडण्याची शक्यता आहे. व्यवसाय सहल फायदेशीर ठरेल. व्यवसाय वाढवण्याची योजना यशस्वी होईल.

आज का अंदाज

गुरूवार २६ जून २०२५

पत्थर फोड एकच

करल्यान बाजार	मुंबई बाजार				
०	१	४	७	३	५
११० २२७ ७६९ १३३ ४६० ५६० ११२ २२३ २२६ ३६० ५९० ३६८	२२९ २४९ १६९ १८० १२९ ५० १२९ १२९ १४० १२९ १२९	२० ५१ ६२ १२ २२ ५० ६७ १० २२ ५४ ६८ ९८			
२६ जून : सर्व बाजारांसाठी					

२३	५३	६४	९४
२२	५५	६६	९९
२१	५१	६०	९०

करल्यान व मुंबई क्रीता तसेच सर्व बाजारासाठी जबरदस्त पास होणारे चान्सेस मिळतील.

प्रो. बालाजी कुमार ९८२२९८६०३४

देशाचे भविष्य अंमली पदार्थाच्या दलदलीत अडकू नये

व्यसन फक्त नाश करते ; व्यसनी व्यक्ती ज्या अंमली पदार्थांचे सेवन मोठ्या उत्कटेने करते ते शरीरावर व मनावर अतिशय घातक परिणाम करते. व्यसन हे सर्वप्रथम व्यक्तीच्या मेंदूवर वर्चस्व गाजवते आणि त्याची विचार करण्याची आणि समजून घेण्याची क्षमता नष्ट करते आणि हळूहळू संपूर्ण शरीर कमकुवत करते. जोपर्यंत व्यसनाचा परिणाम मेंदूवर राहतो तोपर्यंत व्यसनाधीन व्यक्तीच्या अनुचित वर्तनाची शक्यता प्रबल राहते. ही एक साधी गोष्ट आहे, जर एखाद्या व्यक्तीचा मेंदू अनियंत्रित असेल तर त्याचे स्वतःवर नियंत्रण राहणार नाही. २०२१ च्या जागतिक औषध अहवालानुसार, अंमली पदार्थाचा वापर आणि गुन्हेगारी सगळ्यात जवळचा संबंध आहे. आपण स्वतः पाहतो की जगभरातील गुन्हेगारीमध्ये वाढ होण्याचे मुख्य कारण म्हणजे अंमली पदार्थांचे व्यसन, जगभजेच, अर्ध्याहून अधिक गुन्हे हे अंमली पदार्थांच्या प्रभावाखाली किंवा अंमली पदार्थांसाठी केले जातात. व्यसनासाठी पैसे न मिळाल्याने व्यसनी स्वतःच्या पालकांना देखील शक्यता प्रबल राहते. पैसे वाढीच्या प्रेरणेने, उपचार अनेकदा ऐकतो आणि पाहतो. आजकाल, गुन्हेगारी अगदी लहान वयातच दिसून येते, अगदी शाळकी मुले देखील इंग्रजेचे व्यसन लागलेली दिसतात. पालकांचा मुलांबद्दलचा नेहम होत आहे. जर आत्ताच मुलांच्या कोवळ्या मनावर इंग्रजेचे विष वर्चस्व गाजवू लागले, तर देशाचे उज्वल भविष्य गुन्हेगारीच्या दलदलीत भरून जाईल. आजकाल तज्ञ प्रत्येक छोट्या गोष्टीवर पार्टी करतात आणि पार्टीच्या नावाखाली नशा करतात. आज आपण जिंकडे पाहतो तिकडे इंग्रजी तस्करी, व्यसनींकडून होणारे गुन्हे, अपघात आणि वाईट बातम्या आहेत, क्वचितच असा दिवस जातो जेव्हा नशे संश्र्धित बातम्या येत नाहीत. इंग्रजेचे जाळे वेगाने पसरले आहे, अगदी इंग्रजच्या तस्करीत मुलांचाही वापर केला जात आहे.

देशात वापरल्या जाणाऱ्या सर्वात सामान्य अंमली पदार्थांमध्ये, अल्कोहोल, निकोटीन, गांजा, चरस, भांग, हेरॉइन, फार्मास्युटिकल ओपिओइड्स, फॅटानिल, कोडीन, मेथॅम्फेटामाइन, कोकेन, बॅंझोडायझेपाइन्स आणि अफू यांचा समावेश आहे. लहान मुले देखील नशा करण्यासाठी ग्लू, व्हाईटनर, कफ सिराप, वेदनाशामक, पॅट थिनर, फिनाईड, सॅनिटायझर, पेट्रोल किंवा इतर ज्वलनशील अत्र वास असणारी रसायने रसायने घेण्याकरिता वापरतात. मुलांमध्ये दाक आणि तंबाखूचा वाढता वापर हा देखील चिंतेचा विषय आहे. डब्ल्यूएसओच्या मते, अल्कोहोलच्या हानिकारक वापरामुळे दरवर्षी ३.३ दशलक्ष मृत्यू होतात, तंबाखू उत्पादनांवर उत्पादन शुल्क म्हणून वसूल केलेल्या प्रत्येक १०० रुपयांमागे भारतीय अर्थव्यवस्थेला ८१६ रुपयांचे नुकसान होते, २०१७ ते २०१८ दरम्यान ३५ वर्षे आणि त्याहून अधिक वयाच्या लोकांसाठी तंबाखूच्या बंदरांमुळे होणारे सर्व आजार आणि मृत्यूंचे आर्थिक नुकसान २७.५ अब्ज अमेरिकन डॉलर्स होते. २०११ ते २०५० दरम्यान, अल्कोहोलशी संबंधित मृत्यूंमुळे २५८ दशलक्ष आयुष्य वर्षे नाशवली जातील. अंमली पदार्थांच्या वापराचा विकाराने ग्रस्त असलेल्या ६४ दशलक्ष लोकांपैकी, ११ पैकी फक्त १ व्यक्तीला उपचार मिळतो. अंमली पदार्थांच्या वापराचा विकाराने ग्रस्त असलेल्या १८ पैकी फक्त १ महिला उपचार घेते, तर ७ पैकी फक्त १ पुरुष उपचार घेतात. गृह मंत्रालयाने १८ मार्च २०२५ रोजी लोकसभेत सांगितले की, गेल्या पाच वर्षांत देशभरातील सबस्टन्स कायद्यांतर्गत २७,७०१ प्रकरणे नोंदवली गेली, जी पंजाबमधील ९,०२५ प्रकरणांपेक्षा तिप्पट आहे. देशातील सर्व राज्यातून केरळमध्ये इंग्रजी संबंधित प्रकरणांचे प्रमाण सर्वाधिक आहे. गेल्या चार वर्षांत, केरळमध्ये ८७,१०९ इंग्रजी संबंधित प्रकरणे नोंदवली गेली, जे मागील वर्षाच्या तुलनेत १३० टक्के वाढ आहे. प्रत्येक जिल्हा प्रभावित आहे आणि या वर्षाच्या पहिल्या दोन महिन्यांत, ३० खून इंग्रजच्या गैरवापराशी संबंधित होते, जे राज्यातील एकूण खून्यांपैकी निम्मे आहेत. जागतिक आरोग्य संघटनेच्या मते, भारतातील रस्त्यांवर ५० लाखांहून अधिक मुले अमानुष परिस्थितीत राहतात आणि काम करतात, जिथे त्यांना अंमली पदार्थांच्या गैरवापराचा धोका जास्त असतो. सरकारने सर्वोच्च न्यायालयाला सांगितले की, देशात १.० ते १.७ बयोगाटातील १.५८ कोटी मुले अंमली पदार्थांचे व्यसन करतात. डब्ल्यूएसओच्या मते, अल्कोहोलच्या हानिकारक वापरामुळे दरवर्षी ३.३ दशलक्ष मृत्यू

आज, संघटित गुन्हेगारी अवैध ड्रग व्यापाराला चालना देत आहे, ज्याचे जगभरातील लोक आणि समुदायांवर विनाशकारी परिणाम होत आहेत. म्हणूनच या वर्षाच्या आंतरराष्ट्रीय ड्रग गैरवापर विरोधी दिन २०२५ चे घोषवाक्य साळखळा टोडणे: सर्वांसाठी प्रतिबंध, उपचार आणि पुनर्प्राप्ती! आहे. हे घोषवाक्य इंग्रज गैरवापर आणि बेकायदेशीर तस्करीचा सामना करण्यासाठी सामुदायिक पाठिंबा, प्रमाण सेवेची उपलब्धता आणि जागतिक एकतेची आवश्यकता यावर भर देते. आपण सर्वांनी आपल्या पातळीवर जागरूक होऊन इंग्रज व्यसनाच्या विरोधात लढले पाहिजे. देशातील सर्वात शिक्षित राज्य असलेल्या केरळमध्ये पंजाबपेक्षा जास्त व्यसनी आहेत. हो, ही आकडेवारी भयावह आहे. २०२४ मध्ये, केरळमध्ये नार्कोटिक ड्रग अँड सायकोट्रॉपिक सबस्टन्स कायद्यांतर्गत २७,७०१ प्रकरणे नोंदवली गेली, जी पंजाबमधील ९,०२५ प्रकरणांपेक्षा तिप्पट आहे. देशातील सर्व राज्यातून केरळमध्ये इंग्रजी संबंधित प्रकरणांचे प्रमाण सर्वाधिक आहे. गेल्या चार वर्षांत, केरळमध्ये ८७,१०९ इंग्रजी संबंधित प्रकरणे नोंदवली गेली, जे मागील वर्षाच्या तुलनेत १३० टक्के वाढ आहे. प्रत्येक जिल्हा प्रभावित आहे आणि या वर्षाच्या पहिल्या दोन महिन्यांत, ३० खून इंग्रजच्या गैरवापराशी संबंधित होते, जे राज्यातील एकूण खून्यांपैकी निम्मे आहेत. जागतिक आरोग्य संघटनेच्या मते, भारतातील रस्त्यांवर ५० लाखांहून अधिक मुले अमानुष परिस्थितीत राहतात आणि काम करतात, जिथे त्यांना अंमली पदार्थांच्या गैरवापराचा धोका जास्त असतो. सरकारने सर्वोच्च न्यायालयाला सांगितले की, देशात १.० ते १.७ बयोगाटातील १.५८ कोटी मुले अंमली पदार्थांचे व्यसन करतात. डब्ल्यूएसओच्या मते, अल्कोहोलच्या हानिकारक वापरामुळे दरवर्षी ३.३ दशलक्ष मृत्यू

केलेल्या भारतातील अंमली वापराच्या प्रसार आणि पद्धतीवरील राष्ट्रीय सर्वेक्षणानुसार, १० ते ७५ बयोगाटातील १६० दशलक्ष लोक सध्या दारूचे सेवन करत आहेत. यापैकी ५.२ टक्के लोक दारूवर अवलंबून आहेत. बनावट दारूमुळे देशात व्यसनी लोकांचा प्रकोट मोठ्या प्रमाणात मृत्यू होतो. मद्यपान हा एक जुनाट आजार आहे ज्यामुळे लोकांना दारूची इच्छा होते आणि ते त्यांचे मद्यपान नियंत्रित करू शकत नाहीत. नाशवली जातील. अंमली पदार्थांच्या वापराची आणि नवीन पिढीचे इंग्रजेकडे वाढणारे आकर्षण थांबवण्याची गरज आहे. यामध्ये सरकार, धर्मादाय संस्था आणि जनतेचे परस्पर सहकार्य अत्यंत आवश्यक आहे. पालकांनी त्यांची जबाबदारी समजून घेतली पाहिजे, त्यांच्या निष्काळजीपणामुळे मुले भरकटू नयेत आणि समाज आणि देशासाठी समस्या बनू नयेत. पालकांचे मुलांवर नियंत्रण, समोवतालचे पोषक वातावरण, जागरूकता आणि कुटुंबातील सदस्यांमधील चांगले समन्वय त्यांना व्यसनापासून मुक्त ठेवू शकते. पालकांनी मुलांचा हद्दीपणा, खाटा देखावा आणि गरज यातील फरक समजून घेतला पाहिजे. मुलांचे फक्त लाड पुरवणे किंवा पालकांनी व्यस्तेतेच्या नावाखाली मुलांवरील नियंत्रण गमावू नका. मुलांच्या हालचालींकडे लक्ष द्या. मैत्रीपूर वातावरण निर्माण करून मुलांसोबत वेळ घालवा. त्यांना चांगल्या आणि वाईट गोष्टींबद्दल ज्ञान आणि प्रेरणादायी धडे द्या. त्यांना जबाबदाऱ्या आणि नातेसंबंधांचे मूल्यांकन करायला शिकवा. मुले मोठ्यांचे अनुकरण करतात, म्हणून मुलांसमोर अनुचित वर्तन टाळा. नशा करू नका किंवा आपल्या प्रियजनांना सुद्धा नशा करू देऊ नका. मुलांना सोशल मीडिया, ऑनलाइन गेम, उजेडक फॅशन आणि मोबाईलपासून दूर ठेवा. मुलांना त्यांच्या निरागसतेने आणि बालपणाने जगू द्या, त्यांना जेजुट्स पासून दूर करून बाहेर फिरवत, क्रीडा स्पर्धा, खेळ खेळण्यास प्रोत्साहित करा. मुलांच्या मोहात पालकांनी भावनांवर आधारित निर्णय घेऊ नयेत, तर मुलांच्या उज्वल भविष्याचा विचार करून धोरणे बनवावीत आणि मुलांना नैतिकता, प्रोपेकरणा, सत्यता, मानवतेचे धडे शिकवा. अशी संस्कारशील मूल्ये असलेली मुले कधीही इंग्रजेचे व्यसन लावू शकत नाहीत आणि तरच देशाचे भविष्य इंग्रजमुक्त होऊन सशक्त बनेल.

डॉ. प्रितम गि. गेडाम
(असीस्टेंट प्रोफेसर)
+०८२३७४९७०४९
priet00786@gmail.com

भक्तिमार्ग

आयुष्यात येण-
ारे प्रसंग आपल्याला बरंच
काही शिकवून जातात. प्रसंग
आपल्या आयुष्यात घडलेले
असोत वा इतरांच्या, त्यातून
काही ना काही बोध घ्यावाच
लागतो. एका आप्ताच्या चटका
लावणाऱ्या मृत्यूनंतर त्याच्या
कुटुंबियांनी दाखवलेल्या धीरोद-
त्त वृत्तीतून हेच शिकता आलं.
ओळखीतल्या एका बाईचा
तरुण मुलगा अपघातात गेला.
त्या घरावर मोठी आपत्ती कोसळली. दुःख तर
होतंच पण घरातलं वातावरण सामान्य असावं
असा प्रत्येकाचाच प्रयत्न होता. मुलाच्या आईने
या प्रसंगात धीराचं दर्शन घडवलं.
सत्तरीच्या या बाई हस्तकलेच्या वस्तू
तयार करतात. अशा प्रसंगात कुणीही
खचून जाईल. पण त्या खचल्या नाहीत.

मुलाच्या आठवणी होत्या. पण
या आठवणी मनात ठेऊन त्यांनी
हस्तकलेच्या वस्तू घडवल्या.
मुलाबाची सुंदर फुलं तयार केली.
प्लॅस्टीकच्या पिशव्यांपासून
छोटी फुलं बनवली. तेराव्या
दिवसाच्या विधीनिमित्त-
ाने आलेल्या अनेकांना या
वस्तू दाखवल्या. या विधीसाठी
जमलेल्या नातेवाईकांनी मुलाच्या
आठवणी सांगितल्या. पण घरचं
वातावरण अगदी सामान्य होतं.
घरी आलेल्या प्रत्येक पाहुण्याची
काळजी घेतली गेली. कुणाला काही कमी पडू
नये याकडे त्यांनी जातीने लक्ष दिलं. दुःखाचं
कोणतंही प्रदर्शन मांडलं नव्हतं. घरात वेगळ्या
विषयांच्या गप्पा झाला. अपघातात मृत्यू
पावलेला मुलगा खूपच लाघवी. माणसं
जोडून ठेवणारा. प्रत्येकाच्या मदतीस
हजर असणारा. पाककौशल्यं अंगी असण-
ारा. प्रत्येकाला चांगलं चुंगलं खाऊ घालणारा.
त्यामुळे त्याच्या मनाला समाधान वाटेल,
असंच वातावरण ठेवण्याचा त्यांचा प्रयत्न
दिसून आला. आत्म्याला मिळणारी शांती
म्हणजे तरी दुसरं काय? आपण जे
सोडून गेलोय त्याचं अनुकरण इतरांनी
करणं, मृताच्या गुणांचं आचरण
करणं आणि त्याप्रमाणे जगण्याचा
प्रयत्न करणं हीच खरी शांती
नाही का?

भक्ती मार्ग

मनाचं समाधान...

आयुष्यात चढ-
उतार येत राहतात.
अडचणीच्या काळात खचून
जाता कामा नये. धीर
एकवटून प्रत्येक गोष्टीचा
सामना करायला हवा.
आयुष्यात धैर्याला प्रचंड
महत्त्व आहे. आयुष्यातल्या
कोणत्या प्रसंगांचा सामना
धीराने करायला हवा?

नका सोडू धैर्य!

प्रत्येक व्यक्तीसाठी आ-
पला मान-सन्मान महत्वाचा
असतो. आयुष्यात अपमानात
होण्याचे काही प्रसंग येतात.
ज्येष्ठ व्यक्तीचं बोलणं माणूस सहन
करतो पण लहानांनी केलेला अपमान
सहन होत नाही. रागाच्या भरात माणूस
चुकीचं पाऊल उचलतो. मात्र अशा प्रसंगी
धैर्य आणि मानसिक संतुलन ढळू देता
कामा नये. प्रसंग नीट हाताळता आलं
पाहिजे. समोरचा रागात असताना आपण
शांत राहणं गरजेचं आहे.
* सहचरासोबत आपलं
अनोखं नातं असतं. विश्वासाने हे नातं
बळकट होत असतं. पण अविश्वासाचे

आर्ट ऑफ लिव्हिंग

चित्रकूटविषयी...

रामायण-महाभारतकालीन घटनांची साक्ष देणारी अनेक स्थानं आपल्या देशात आहेत. त्यापैकी एक म्हणजे चित्रकूट. श्रीरामचंद्राने वनवासातला सुरुवातीचा काही काळ या स्थानी घालवला होता. मध्य प्रदेशमधल्या सतना जिल्ह्यातल्या मंदाकिनी नदीच्या किनारी हे स्थान

याच स्थानी राम आणि भरताची भेट झाली. भरताने रामाच्या पादुका याच स्थानी घेतल्या. चित्रकूट हे अत्यंत निसर्गरम्य स्थान. त्यामुळेच वाल्मिकी ऋषींनी रामाला या ठिकाणी राहण्याचा सल्ला दिला होता. या ठिकाणचा धबधबा ९५ फूट उंचावरून कोसळत असल्याने त्याला अमेरिकेतल्या नायगारा इथून पाणी नेल्याचं बोललं

लक्ष्मेधी तीर्थक्षेत्रे भरताने रामाच्या राज्याभिषेकासाठी इथून पाणी नेल्याचं बोललं

अंतरावर भरत कूप नावाची विहिर आहे.

धबधब्याची उपमा देण्यात आली आहे. चित्रकूट परिसरातल्या अनेक ठिकाणी श्रीरामाच्या पाऊलांचे ठसे आजही अस्तित्वात आहेत. स्फटिक शिळेवर रामाची पावले उमटली आहेत. याच ठिकाणी राम आणि भरत यांची भेट झाली. श्रीरामाची पावले या स्थानी उमटली. चित्रकूटपासून पाच किलोमीटर अंतरावर भरत कूप नावाची विहिर आहे.

जातं. या ठिकाणी भरताचंही मंदिर आहे. त्याच्याच पुढे असलेल्या रामशय्या नावाच्या ठिकाणी राम-सीतेने एकत्र विश्रांती घेतली होती, असं मानतात. इथल्या चरण पादुका ठिकाणाजवळ एक टेकडी आहे. याला लक्ष्मण टेकडी असं म्हटलं जातं. ही लक्ष्मणाची सर्वात आवडती जागा होती. इथे बसून लक्ष्मण पहारा देत असे. इथल्या संकषर्ण पर्वतावर हनुमानाचं मंदिर असून सीतेचं स्वयंपाकघरही आहे. या स्थानाच्या आसपास अनेक पवित्र स्थानं आहे. म्हणूनच चित्रकुटाचा महिमा मोठा आहे.

गुण मनुष्याचे...

महाभारतातल्या उद्योगपर्वत चार गुणांचा उल्लेख करण्यात आला आहे. या गुणांचं पालन करणाऱ्या व्यक्तीवर परमेश्वर प्रसन्न होतो आणि त्याची कृपादृष्टी राहते असं म्हटलं जातं. कोणते आहेत हे गुण?

सत्य आणि धर्म हे अत्यंत महत्वाचे गुण मानले जातात. धर्माने वागणारा आणि सत्यवादी धर्मराजा म्हणजे युधिष्ठिर श्रीकृष्णाला अत्यंत प्रिय होता. आयुष्यातल्या प्रत्येक प्रसंगात युधिष्ठिराने धर्माचं पालन केलं. दुःख भोगावं लागलं तरी त्याने धर्माची साथ कधीही सोडली नाही. त्यामुळे श्रीकृष्ण कायम त्याच्या सोबत राहिला. कायम सत्य बोलणाऱ्या आणि धर्माचं पालन करणाऱ्या व्यक्तीच्या पाठीशी परमेश्वर ठामपणे उभा राहतो हे लक्षात ठेवावं.

धर्मग्रंथातून

* लज्जा हा तिसरा गुणधर्म. श्रीकृष्णाने १६,००० स्त्रियांशी विवाह केला होता. नरकासूर राक्षसाने या १६,००० राजकन्यांचं अपहरण केलं होतं. श्रीकृष्णाने त्यांची सुटका केली. सुटकेनंतर

या राजकन्यांच्या चेहऱ्यावर जाणवणारी लज्जा आणि आपल्याप्रीती असलेली समर्पण वृत्ती जाणून श्रीकृष्णाने त्यांच्याशी विवाह केला होता. परमेश्वराप्रीती समर्पित वृत्ती आणि लज्जेचा भाव असणाऱ्या भक्तावर भगवंत प्रसन्न होतो.

* साधेपणा हा चौथा गुण. सुदामा हा श्रीकृष्णाचा प्रिय मित्र. सुदामाचा साधेपणा कृष्णाला भावायचा. निर्मळ मनाचा, साधे जपणारा मनुष्य परमेश्वराला भावतो.

देवघर कसं असावं, कोणत्या दिशेला असावं, देवघरातल्या मूर्तीचा आकार कसा असावा याबाबत अनेक समज-गैरसमज आहेत. फारशी माहिती नसल्याने चुकीच्या मूर्ती देवघरात ठेऊन आपण नकारात्मक ऊर्जे ला आकर्षित करतो. देवाच्या उभ्या मूर्ती देवघरात असू नयेत. याबाबतच्या कारणांविषयी..

कशा असाव्यात देवघरातल्या मूर्ती?

देवघरात स्थापन केलेल्या देवाच्या मूर्तीमुळे घरात सकारात्मक आणि नकारात्मक ऊर्जा प्रवेश करते.

* हिंदूधर्मीयांचे ३३ कोटी देव आहेत. प्रत्येक देवाची रूपे वेगळी, अवतार वेगळे. प्रत्येक देवाच्या मूर्ती विविध पद्धतीने घडवल्या जातात. काही मूर्ती उभ्या असतात तर काही बसलेल्या. काहीना चार भुजा असतात तर काही अष्टभुजा आणि दशभुजाही असतात. काही मूर्ती आडव्या झोपलेल्या असतात.

* ठराविक स्थितीतल्या मूर्ती घरात ठेवल्याने आपल्या तसंच कुटुंबातल्या सदस्यांच्या आयुष्यात अडचणी येण्याची शक्यता असते.

* शास्त्रानुसार गणपती आणि देवी लक्ष्मीच्या उभ्या मूर्ती घरात असू नयेत. या देवतांच्या उभ्या मूर्तीमुळे घरात नकारात्मक ऊर्जा प्रवेश करते, असं मानलं जातं.

* हिंदूंच्या धार्मिक ग्रंथांनुसार या दोन्ही मूर्ती बसलेल्या स्थितीत असाव्यात. या दोन मूर्तीमध्ये १० इंचांपेक्षा जास्त अंतर नसावं.

* देवघरात बाळकृष्ण ठेवावा. कृष्णाची बासरी वाजवणारी उभी मूर्ती देवघरात ठेऊ नये.

* मृत व्यक्तींच्या तसबिरी देवघरात ठेऊ नयेत.

* देवघराला कधीही कुलूप लावू नये.

* देवघर नेहमी स्वच्छ ठेवावं.

देव कुठे आहे?

अकबर आणि बिरबलाच्या अनेक कथा प्रचलित आहेत. त्यापैकी एक ईश्वराच्या अस्तित्त्वाविषयी आहे. या कथेतून आपल्याला बराच बोध घेता येईल. देव कुठे राहतो, त्याला कसं प्राप्त करावं, देव काय करतो असे तीन प्रश्न अकबराने बिरबाला विचारले. बिरबल या प्रश्नांची उत्तरं शोधण्यात गडून गेला. बिरबल चिंतित

असल्याचं दिसताच त्याच्या मुलाने याचं कारण विचारलं. बिरबलाने त्याला प्रश्नांबाबत सांगितलं. दरबारात आपण या प्रश्नांची उत्तरं देऊ, असं बिरबलाच्या मुलाने त्याला सांगितलं. पहिल्या प्रश्नाच्या उत्तरादाखल मुलाने एक उदाहरण दिलं. दुधात साखर घालून अकबराला ते चाखायला सांगितलं. दुध गोड लागत असल्याचं अकबराने सांगितल्यावर

त्यात साखर दिसते का, असा प्रश्न मुलाने विचारला. साखर दुधात विरघळून गेल्याचं अकबराने सांगताच बिरबलाच्या मुलाने ईश्वरही असाच चराचरात विरघळून गेल्याचं सांगितलं. देवाला कसं प्राप्त करायचं या प्रश्नाच्या उत्तरादाखल बिरबलाच्या मुलाने दही आणायला सांगितलं. दह्यात लोणी आहे का, असा प्रश्न त्याने विचारला. यावर दह्यात लोणी आहे पण घुसळल्यानंतरच ते दिसेल, असं उत्तर दिलं. त्याचप्रमाणे ईश्वरही चिंतनानंतरच प्राप्त होतो, असं उत्तर मुलाने दिलं. देव काय करतो, या प्रश्नाच्या उत्तरादाखल मुलाने अकबराला आपला शिष्य बनायला सांगितलं. गुरू उच्च आसनावर बसतो आणि शिष्य खाली बसतो असं सांगितल्यावर अकबर खूश झाला. देवाच्या अस्तित्त्वाबद्दल अकबराच्या मुलाने दिलेली उत्तरं आजच्या काळातही तितकीच समर्पक आहेत.

घरातल्या वास्तूदोषांमुळे दैनंदिन जीवनात अनेक अडचणी येतात. आर्थिक अडचणीचा संबंध घरातल्या वास्तूचनेशी असू शकतो. आर्थिक अडचणीशी संबंधित वास्तूदोषांबाबत जाणून घेऊ या...

* वास्तूशास्त्रानुसार उत्तर-पूर्व दिशेने धनाचं आगमन होतं. या दिशेला अवजड सामान किंवा अस्वच्छता असेल तर आर्थिक अडचणी येतात. अशा घरांमध्ये आर्थिक भरभराट धीम्या गतीने होते.

* उत्तर-पश्चिम दिशा बंदिस्त असणं वास्तूशास्त्रानुसार अशुभ मानलं जातं. या दिशेला अंधःकार असेल तर घरात वादविवाद होतात आणि आर्थिक अडचणी येतात.

* घराचा दरवाजा दक्षिणेकडे असणं अशुभ मानलं जातं. त्यामुळे कपाट किंवा घराचा दरवाजा या दिशेला असू नये.

* घराचं स्वयंपाकघर उत्तर-पूर्व दिशेला असेल तर आर्थिक ताळमेळ बसत नाही. स्वयंपाकघर पश्चिम किंवा दक्षिण-पूर्व दिशेला असणं शुभ मानलं जातं.

* घरच्या कर्त्या पुरुषाची झोपण्याची खोली दक्षिण-पूर्व दिशेला असू नये. यामुळे घरात अडचणी येतात तसंच कर्त्या पुरुषाच्या आयुष्यात सतत ताणतणाव येत राहतात. कौटुंबिक सुख मिळत नाही.

* दक्षिण-पश्चिमेकडे दरवाजे असलेल्या खोल्या घरातल्या इतर खोल्यांपेक्षा मोठ्या असतील तर आर्थिक अडचणी येतात. कायदेविषयक अडचणीचा सामना करावा लागतो. आरोग्यविषय समस्या उद्भवतात.

आर्थिक अडचणी आहेत?

चीनमधला शंकर

गणपती ही देवता विविध देश आणि संस्कृतींमध्ये वेगवेगळ्या रुपांमध्ये पूजली जाते हे आपण जाणतो. त्याचप्रमाणे भगवान शंकराची चीनमध्ये पूजा केली जात असे. चीनमध्ये आज बौद्धधर्मीयांचं प्रमाण सर्वाधिक असलं तरी प्राचीन काळात इथे शंकराची पूजा केली जात असे. याबाबतचा उल्लेख महाभारतात आढळतो. आपल्या अर्थशास्त्र या ग्रंथात चाणक्याने चिनी संस्कृतीचा उल्लेख केलाय. इसवी सन पूर्व २२९ मध्ये शिन हुआंग टी नावाच्या व्यक्तीने चिनी साम्राज्याची स्थापना केली होती, असा उल्लेख अर्थशास्त्र ग्रंथात आढळतो. चीनमधल्या क्वानजाउ प्रांतातल्या शिनमेन भागातल्या फजियान प्रांतात प्राचीन शिवमंदिराचे अवशेष आढळतात.

धर्म देशोदेशीचे

आजसुद्धा येथे पाच फुटांचं शिवलिंग पहायला मिळतं. शंकराच्या मंदिराचे आता भग्नावशेष शिल्लक आहेत. पण इथल्या भिंतींवर वेदिक धर्मविषयक नकाशे आढळतात.

इसवीसन पूर्व १०९१ मध्ये हे मंदिर तोडण्यात आलं होतं. पण इसवीसन १४०० मध्ये याची पुनर्स्थापना करण्यात आली. १९५० पर्यंत पुत्रप्राप्तीसाठी चिनी महिला या मंदिरात येऊन शंकराची आराधना करत असत. सहाव्या शतकाच्या सुरुवातीपर्यंत येथे हिंदू मंदिरांचं अस्तित्त्व असल्याचे पुरावे सापडले आहेत. चीनमधल्या क्वानजाउ वू प्रांतात सापडलेल्या खांबावर संस्कृत भाषेतले लेख आढळतात. हिंदू धर्मात मृत्यूची देवता मानल्या गेलेल्या यमाला चीनमध्ये यनमो वांग असं म्हटलं जातं. यामुळे हिंदू आणि चिनी संस्कृतीत बरंच साम्य दिसतं.

वास्तू भक्ती

संविधान हत्या दिवस' हास्यास्पद

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. २५ :
देश स्वतंत्र होत असताना ज्यांनी स्वातंत्र्याला विरोध केला. इंग्रजांच्या विचारधारेच्या विरोधात सर्व देश उभा असताना ज्यांची विचारधारा इंग्रजांसोबत उभी होती. ज्यांनी ५५ वर्षांपर्यंत तिरंगा फडकवला नाही. अशा लोकांनी लोकशाहीचे हत्या केली किंवा संविधानाची हत्या केली असे बोलणे, चुकीचा आहे. हे सर्व हास्यास्पद असल्याचे काँग्रेसचे नेते विजय वडेड्वीवार यांनी म्हटले आहे.

या माध्यमातून वडेड्वीवार यांनी भाजपच्या वतीने पाळण्यात येत असलेल्या 'संविधान हत्या दिवस' याला विरोध केला आहे. सध्या रोजच संविधानाची हत्या होत असल्याचा आरोपही वडेड्वीवार यांनी केला आहे. सध्या देशात अघोषित आणीबाणी असल्याचा दावा देखील त्यांनी केला. भाजप याला 'संविधान हत्या दिवस' म्हणत आहेत हे हास्यास्पद आहे. कारण

वडेड्वीवार यांनी भाजपला सुनावले : अघोषित आणीबाणीचा आरोप

देशात रोज संविधानाची हत्या

सध्या आपल्या देशात रोजची आणीबाणी झाली आहे. ही अघोषित आणीबाणी असल्याचा आरोप विजय वडेड्वीवार यांनी केला आहे. आज संविधानावर कोण चालतय? आज तर मन मजीने काम चालू आहे? आज पन्नास वर्षांनंतर ते आज संविधान हत्या दिवस असल्याचे म्हणत आहे, जे रोज संविधानाची हत्या करतात, त्यांना हे बोलण्याचा अधिकार नाही. त्यांनी असे बोलणे म्हणजे हास्यास्पद असल्याचे त्यांनी म्हटले आहे.

ते दररोज संविधान बदलण्याबद्दल बोलतात. त्यांचे उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री मनुस्मृती त्यांच्या टेबलावर ठेवून त्यांचा संविधानावर विश्वास नसल्याचे सांगतात. भाजमधील बरेच जण संविधान बदलण्याबद्दल आणि मनुस्मृती लागू करण्याबद्दल बोलत असतात. जे दररोज संविधानाची हत्या करत आहेत, त्यांना त्याबद्दल बोलण्याचा अधिकार

नसल्याचे वडेड्वीवार यांनी म्हटले आहे. भाजप जेव्हा आणीबाणी विषय बोलतो, त्यावेळी इंदिरा गांधी यांनी आणीबाणी नंतर स्वतः निवडणूक लढवली होती. त्यानंतर देखील जनतेने इंदिरा गांधी यांना प्रचंड बहुमत दिले होते. म्हणजेच आणीबाणी लागू करणे ही त्यावेळची गरज होती, असा दावा देखील विजय वडेड्वीवार यांनी केला आहे.

इंदिरा गांधींच्या आणीबाणीचे राऊतांकडून समर्थन

■ महासागर प्रतिनिधी
मुंबई, दि. २५ :

आणीबाणीला ५० वर्ष झाल्याच्या निमित्ताने भाजपतर्फे 'संविधान हत्या दिवस' पाळण्यात येत आहे. याला खासदार संजय राऊत यांनी विरोध दर्शवला आहे. इंदिरा गांधी यांनी लादलेल्या आणीबाणीचे समर्थन देखील केले आहे. गेल्या दहा वर्षांपासून देशात अघोषित आणीबाणी लागू असल्याचा आरोप त्यांनी केला.

आपाळाळ किंवा आणीबाणी हा संविधान हत्या दिवस कसा होऊ शकतो? असा प्रश्न राऊत यांनी उपस्थित केला. संघाचे संस्थापक बाळासाहेब देवस यांनी आणीबाणीला पाठिंबा दिला होता. त्यांना इंदिरा गांधी यांना अटक केली होती. मात्र, तुरुंगातून त्यांनी जो पत्र व्यवहार केला होता, तो

एकदा पहा, देवस यांनी आणीबाणीला समर्थन दिल्याचा दावा राऊत यांनी केला आहे. बाळासाहेब ठाकरे यांनी देखील जाहीर पणे आणीबाणीचे समर्थन केले होते. त्यांनी खुले समर्थन दिले होते. आणीबाणी ही शिस्त लावणारी एक व्यवस्था होती.

देशांमध्ये अशांतता, अस्थिरता निर्माण करण्याचा प्रयत्न होतो, अशा वेळी अशांतता निर्माण करण्यासाठी देशातील आणि देशबाहेरील काही शक्ती काम करतात. तेव्हा अशा प्रकारे देशावर नियंत्रण मिळवण्यासाठी आणीबाणी लावण्याचा संविधानिक तरतूद भारतीय संविधान मध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नेतृत्वाखालील घटनापीठाचे दिल्याचे ते म्हणाले.

त्यांच्या एकाही नेत्याची अजून ईडी चौकशी का झाली नाही?

■ महासागर प्रतिनिधी
अमरावती, दि. २५ :

प्रहार संघटनेचे नेते तथा माजी मंत्री बच्चू कडू यांनी सत्ताधारी भाजपवर सडकून टीका केली आहे. भाजप आणीबाणीपेक्षा वाईट बाबली हे संपूर्ण देशाला माहिती आहे. हे लोक खरेच रामाचे भक्त असतील तर त्यांनी आजपर्यंत भाजपच्या कोणत्याही नेत्यावर ईडीची कारवाई का झाली नाही? हे सांगवे, असे त्यांनी म्हटले आहे.

संसद व विधिमंडळाची अंदाज समिती ही प्रामुख्याने सरकारला काटकसरीचा सल्ला देते. पण याच समितीच्या अध्यक्ष व सदस्यांच्या २ दिवसांच्या जेवणावर चांदीच्या थाळीचा वापर करून लाखोंचा खर्च करण्यात आल्याची बाब समोर आली आहे. या उधळपट्टीमुळे राज्य विधिमंडळाच्या कारभार्यावर टीका केली जात असताना बच्चू कडू यांनी भाजपवर उपरोक्त शब्दांत निशाणा साधला आहे.

बच्चू कडू म्हणाले, सद्यस्थितीत सरकारमध्ये अत्यंत भावनाशून्य लोक बसलेत. त्यांना कोणत्याही प्रकारच्या संवेदना नाहीत. आज राज्यात दररोज १०-१५ शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या होत आहेत. रोजगार हमीच्या मजुरांना वेळेवर पगार मिळत नाही. एकीकडे भ्रष्टाचारी नाही का? एकीकडे पैसे नसल्याचे सांगायचे आणि दुसरीकडे अशी उधळपट्टी करायची. हे पाहून सर्वसामान्य माणसांना किती वेदना होत असतील याची कुणालाही कल्पना नाही. सत्तेवरचा अंकुश आता सुटलेला आहे. एखाद्या कसाऱ्याचे एकदा चारा खाऊ

बच्चू कडूचा परखड सवाल

महणाले.

जेलवारी झाली तरी

बच्चू कडू यांनी आपल्याला कोणत्याही पदाची अभिलाषा नसल्याचेही यावेळी ठणकावून सांगितले. अनेकांना वाटत होते माझ्या मनात पदाची लालसा आहे. पण ते चुकीचे आहे. आमदारकी गेली किंवा अध्यक्षपद गेले म्हणजे बच्चू कडू थांबणार असे नाही. माझी एखादी जेलवारी झाली तरी मी थांबणार नाही. पण हुकूमशाही किती करावी याची काही मर्यादा आहे. अपात्र केले, यांची फाईल एक महिना कुठे दाना काढा होती? अजूनही मला अपात्रतेची नोटीस मिळाली नाही. हा मला बदनाम करण्याचा प्रयत्न आहे. भाजपमधील काही जण आम्हाला बदनाम करत आहेत. बँक तोट्यात असल्याची आवई उठवत आहेत. संचालकांनीही बँकेची बदनामी करू नये. मी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना फोन करेन, कॉम्प्लाइंस होईल असे अनेकांना वाटत होते. पण असे काहीही होणार नाही. कारण माझ्या आडनावातच कडू लागले आहे, असे बच्चू कडू म्हणाले.

मित्रांच्या गाडीला अपघात तिघांचा जागीच मृत्यू

■ वृत्तसंस्था, संभाजीनगर, दि. २५ :
शहरातील एका धाब्यावर जेवण करून परतणाऱ्या पाच मित्रांच्या गाडीला भीषण अपघात झाला. या अपघातात तीन जणांचा जागीच मृत्यू झाला असून, इतर दोघे गंभीर जखमी झाले आहेत. अपघाताचे कारण अद्याप स्पष्ट झाले नसले तरी, वाहनाचा वेग जास्त असल्याची प्राथमिक माहिती समोर येत आहे. हे मित्र शहरानजिकच्या एका धाब्यावर जेवण केल्यानंतर परत येत होते. त्याचवेळी त्यांच्या कारला अपघात होवून तिघांचाही मृत्यू झाला.

कार चालकाच्या मारहाणीनंतर रिश्ताचालकाची आत्महत्या ठाणे जिल्ह्यातील डोंबिवलीच्या मोठा गाव परिसरात एका भीषण घटनेने खळबळ उडाली आहे. कार चालकाने मारहाण करून २ लाख रुपयांची नुकसान भरपाई मागितल्याने तणावाखाली आलेल्या ७० वर्षीय रिश्ताचालक मुंजाजी शेळके यांनी आज आत्महत्या केली. मिळालेल्या माहितीनुसार, रात्री आठो आणि कारची धडक झाली होती. त्यानंतर कार चालक, जो ठाकरे गटाचा पदाधिकारी असल्याची प्राथमिक माहिती आहे, त्याने मुंजाजी शेळके यांना मारहाण केली आणि डबबू ठेवत २ लाख रुपयांची मागणी केली. मध्यरात्री ३ वाजता त्यांची सुटका झाल्यानंतर शेळके यांनी टीकाचे पाऊल उचलले.

या घटनेने संतप्त झालेल्या शेळके यांच्या नातेवाईकांनी विष्णू नगर पोलीस ठाण्यासमोर ठिय्या आंदोलन सुरू केले आहे. जोपर्यंत आरोपी कार चालकाविरोधात गुन्हा दाखल होत नाही, तोपर्यंत मृतदेह ताब्यात घेणार नाही, अशी भूमिका त्यांनी घेतली आहे. पोलीसांनी तपास सुरू केला आहे.

आ. संग्राम जगतापांची पक्षाच्या बैठकीला दांडी

अजित पवारानी दिला इशारा

■ वृत्तसंस्था, अहिल्यानगर, दि. २५ :

राष्ट्रवादी काँग्रेस अजित पवार गटाचे आमदार संग्राम जगताप यांनी हिंदुत्ववादी भूमिका घेत अल्पसंख्यांक समुदायाला लक्ष्य केले होते. त्यांच्या या भूमिकेमुळे राजकीय वतुळीत चर्चा सुरू झाली आहे.

राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष धर्मनिरपेक्ष विचारांचा आहे. त्यात याच पक्षाच्या आमदारांने हिंदुत्ववादी भूमिका घेतल्याने उपमुख्यमंत्री अजित पवारानी नाराजी व्यक्त केली आहे. तसेच आजच्या बैठकीत मी त्याला बोलेन, असेही त्यांनी म्हटले होते. परंतु संग्राम जगताप यांनी पक्षाच्या बैठकीला देखील दांडी मारली असल्याचे समोर आले आहे.

अजित पवारानी संग्राम जगताप यांनी घेतलेल्या भूमिकेवर नाराजी व्यक्त करत म्हटले होते की, आजच्या बैठकीत मी संग्रामला याबाबत बोलेन. आमचा पक्ष हा धर्मनिरपेक्ष असून सर्व जाती-धर्मांना सोबत घेऊन जाणारा आहे, असे पवारानी म्हटले. परंतु संग्राम जगताप हे बैठकीला देखील उपस्थित नव्हते.

विशेष म्हणजे अजित पवारानी त्यांना बोलावून देखील संग्राम जगताप आले नाहीत.

त्यामुळे संग्राम जगताप यांच्या मनात नेमके आहे काय? असा प्रश्न सर्वांना पडला आहे. अजित पवारानी संग्राम जगताप यांच्या कृतीबद्दल आज झालेल्या आमदारांच्या बैठकीत स्पष्टपणे नाराजी व्यक्त केली. एकीकडे धर्मनिरपेक्ष पक्ष म्हणून आपण पुढे जात असताना एखाद्या धर्माबाबत वादग्रस्त किंवा आक्षेपाबद्दल विधान पक्षातील आमदाराने करणे पक्षाला परवडणारे नाही, असे अजित पवारानी स्पष्ट शब्दात सांगितले. तसेच अशी कृती खपवून घेतली जाणार नसल्याचा इशारा देखील अजित पवारानी दिला आहे.

मी स्वतः संग्राम जगताप यांच्याशी बोलणार असून अशा प्रकारची वादग्रस्त विधाने का करत असल्याचा जाब विचारणार असल्याचेही त्यांनी म्हटले होते. परंतु, पक्षाच्या नियमित बैठकीला संग्राम जगताप गैरहजर राहिले.

तोडगा निघाला नाही तर मैत्रीपूर्ण लढत

■ वृत्तसंस्था, जळगाव, दि. २५ :

महाराष्ट्रात येत्या काही महिन्यात स्थानिक स्वराज्य संस्थानच्या निवडणुका होणार आहेत. स्थानिक पातळीवरील या निवडणुकीसाठी सर्वच राजकीय पक्षांनी कंबर कसली आहे. स्थानिक पातळीपर्यंत पक्ष वाढवण्यासाठी प्रयत्न सुरू आहेत. तसेच या निवडणुका युती, आघाडी म्हणून लढवल्या जाणार आहेत की स्वबळावर लढवल्या जाणार, याबाबत देखील उत्सुकता आहे. या सगळ्यावर भाजप नेते व मंत्री गिरीश महाजन यांनी प्रतिक्रिया दिली आहे.

गिरीश महाजन म्हणाले, जागावाटपाचा निकष अद्याप

ठरलेला नाही. ज्या जागा पक्षाच्या चिन्हावर लढवल्या गेल्या, ज्या सिटिंग जागा आमच्या आहेत, त्या जागा आमच्याच आहेत, आणि हा विषय जर गुंतगुंतीचा होत असेल, तर त्यावर चर्चा करून तोडगा काढण्यात येईल. त्यावर मात्र निष्पक्ष शकतो.

मात्र आम्ही महायुतीच्या माध्यमातूनच या सर्व निवडणुका लढणार आहोत, फार काही तोडगा निघाला नाही तर मैत्रीपूर्ण लढत होऊ शकते, असे त्यांनी स्पष्ट केले आहे. महायुतीमध्ये सहभागी तिन्ही पक्ष एकत्र राहून निवडणूक लढतील, असा आमचा प्रयत्न असल्याचेही महाजन यांनी स्पष्ट केले.

दादांसह दोन शिलेदार विजयी

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २५ :

बारांमती परिसरातील माळेगाव सहकारी साखर कारखान्याच्या बहुचर्चित निवडणुकीत उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांचे नीळकंठेश्वर पॅनल बाजी मारण्याच्या तयारीत आहे.

स्वतः अजित पवारानी ब गटातून विजय मिळवला आहे, तर २१ पैकी जवळपास १३ जागांवर त्यांच्या पॅनलचे उमेदवार पुढे आहेत. तर अजित पवार आणि रतनकुमार भोसले यांच्या विजयाची घोषणा करण्यात आली आहे. प्रतिस्पर्धी रंजन तावरे यांचा पराभव झाला आहे.

राज्य मराठी विकास संस्था ही मराठी भाषेच्या विकासाकरता प्रयत्न करणारी महाराष्ट्र शासनपुस्तक संस्था आहे.

मराठीचा विकास : महाराष्ट्राचा विकास हे संस्थेचे बोधवाक्य आहे. विविध क्षेत्रात मराठीचा होणारा वापर अधिकाधिक गुणवत्तापूर्ण होत जावा यासाठी प्रयत्नशील राहावे व मराठी भाषेच्या अभिवृद्धीची प्रक्रिया नियोजनपूर्वक गतिमान करावी ही या संस्थेच्या स्थापनेमागील दोन मुख्य उद्दिष्टे आहेत.

राज्य मराठी विकास संस्थेची मुद्रा ही आकाराने पिंपळगनासारखी असून ती मराठी वर्णमाला वापरून तयार करण्यात आली आहे. या उद्दिष्टानुसार सर्व स्तरांवर मराठीचा विकास साधण्यासाठी राज्य मराठी विकास संस्थेच्या वतीने स्वतंत्रपणे उपक्रम हाती घेण्यात येतात. भाषा व संस्कृती या क्षेत्रात मराठी भाषेच्या अभिवृद्धीसाठी काम करणाऱ्या विविध शासकीय तसेच अशासकीय संस्थांमध्ये समन्वय राखून त्या संस्थांच्या साहाय्यानेही काही उपक्रम पार पाडण्यात येतात. राज्य मराठी विकास संस्था मराठी भाषेच्या संवर्धनार्थ काम करते.

संस्थेच्या अधिकृत संकेतस्थळावर जाहीर केल्याप्रमाणे संस्थेची प्रमुख उद्दिष्टे महाराष्ट्राची व्यवहारभाषा, प्रशासनिक भाषा आणि ज्ञानभाषा या तिन्ही स्तरांवर मराठी भाषेचा सर्वांगीण वापर वाढविण्यासाठी विविध मार्गांनी प्रयत्न करणे, कृषी, वैद्यक, उद्योग, व्यापार, विज्ञान, तंत्रज्ञान, प्रसारमाध्यमे इ. व्यवहारक्षेत्रांत मराठी भाषेचा वापर वाढविण्यासाठी आवश्यक साधनसामग्री विकसित करणे; तसेच भाषेशी संबंधित असलेल्या तंत्रविद्यांचा विकास करणे. वेळेवेळी भाषिक पाहणीचे कालबद्ध कार्यक्रम निश्चित करून व मराठीच्या विविध व्यवसायक्षेत्रातील स्थितिगतीचे निरीक्षण करून त्यांचे समाज भाषावैज्ञानिक अहवाल शासनाला सादर करणे, शासनव्यवहाराच्या प्रशासन, कायदा, न्याय, जनसंपर्क अशा विविध शासकीय व निमशासकीय यंत्रणांमध्ये मराठी भाषेचा लोकाभिमुख आणि सुलभ वापर वाढविण्यासाठी भाषिक उपक्रम हाती घेणे व उपकरणे निर्माण करणे. शिष्टाचार, औपचारिक भाषाव्यवहार व भाषावैभवंती समृद्ध करण्यासाठी भाषिक नमुने निर्माण करणे व उपलब्ध करणे. मराठी भाषाभूत नव्या जागी निरमिती होण्यासाठी परिभाषेची घडण, निरनिराळ्या ज्ञानस्रोतांची उपलब्धी, भाषेचा सुजनशील वापर वाढविणारे कृतिकायक्रम यांना प्रोत्साहन देणे, बहुजनांच्या बोलीभाषा आणि प्रमाण

भाषा संवर्धनासाठी राज्य मराठी विकास संस्था

मराठीचा विकास : महाराष्ट्राचा विकास

राज्य मराठी विकास संस्था मराठी भाषा विभाग, महाराष्ट्र शासन.

मराठी यांच्यातील अभिसरण वाढवून त्यांच्या समवर्ती संबंधातून मराठी भाषा अधिकाधिक लोकाभिमुख व समृद्ध करण्यासाठी प्रयत्न करणे, लेखनविषयक नियम, वर्णमाला, भाषिक वापराची यांत्रिक उपकरणे, संगणकीय आज्ञावली यांचा वापर सुसुत्रता व

सुबोधता आणण्यासाठी शासनाला मार्गदर्शक तत्त्वे उपलब्ध करून देणे, माहिती तंत्रज्ञानविषयक गरजा लक्षात घेऊन मराठीत अनुरूप आज्ञावली विकसित करणे हि उद्दिष्टे आहेत.

२५ जून १९७९ रोजी मुंबई येथे महाराष्ट्र राज्यातील शैक्षणिक अभ्यासक्रमात व प्रशासनात मराठी भाषेचे स्थान या विषयावर एक परिषद घेण्यात आली होती. त्या परिषदेत मराठी भाषेसाठी एक राज्यस्तरीय संस्था स्थापण्यात यावी, अशी सूचना करण्यात आली. याविषयी विस्तृत टिप्पणी करण्यासाठी एक अनौपचारिक अभ्यासगट निर्माण करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला. या अभ्यासगटाचे निमंत्रक म्हणून प्रा. वसंत बापट आणि अन्य सदस्य म्हणून प्रा. मे. पुं. रेगे, प्रा. वसंत दावतार, डॉ. अशोक केळकर आणि प्रा. मं.वि. राजाध्वज यांची नियुक्ती करण्यात आली. अभ्यासगटाच्या सदस्यांनी एक टिप्पणीवजा आराखडा तयार केला. जो मराठी भाषेच्या संवर्धनासाठी अनुकूल असा होता.

लोकोजगार

नोव्हो नॉर्डिस्कचे वजन व्यवस्थापन औषध विगोव्ही आता भारतात उपलब्ध

नोव्हो नॉर्डिस्क ही डॅनिश औषध कंपनी आहे जिच्याकडे दीर्घकालीन रोमांची काळजी घेण्यासाठी १०० वर्षांहून जास्त काळाचा वारसा आहे आणि तिने भारतामध्ये विगोव्ही (इंजेक्शन घेण्यायोग्य सेमाग्लुटाइड) लॉन्च करण्याची घोषणा केली.

विवोव्ही हे एक आठवड्यात एकदा इंजेक्शन घेण्यायोग्य रलुकार्गॉन-सारखे पेप्टाईड-१ रिसेप्टर अगॉनिस्ट (जी.एल.पी-१-आर.ए) असून हे स्थूलतेने त्रस्त असलेल्या लोकांसाठी भारतात दीर्घकालीन वजन व्यवस्थापन आणि महत्वाच्या प्रतिकूल हृदय व रक्तवाहिन्यासंबंधी घटनांची (एम.ए.एस.डी ची) जोखीम कमी करण्यासाठी दर्शविलेले पहिले आणि एकमेव औषध आहे. हे पाच डोस ताकदीमध्ये उपलब्ध असून त्यात अभिनव वापरण्यास सुलभ पेन उपकरणाची सोय आहे.

विवोव्ही हे एक प्रिस्क्रिप्शन-केवळ औषध आहे ज्यामध्ये लवण किंवा जास्त वजन असलेल्या लाखो भारतीयांचे जीवनमान सुधारण्याची क्षमता आहे. अभ्यासानुसार, भारतात सामान्यीकृत लवणपा असलेले

२५४ दशलक्ष लोक आणि पोटातील लवणपा असलेले ३५१ दशलक्ष लोक आहेत.

जास्त वजन आणि लवणपा असलेले लोक राहणाऱ्यांमध्ये भारत तिसऱ्या क्रमांकावर आहे. चिंताजनक म्हणजे, लवणपा हा २००० हून अधिक आजारांशी संबंधित आहे, ज्यामध्ये हृदय व रक्तवाहिन्यासंबंधी रोग, विशिष्ट प्रकारचे कर्करोग आणि टाइप २ मधुमेह यांचा समावेश आहे.

लवणपाबद्दल गैरसमजामध्ये असे म्हटले जाते की ते चुकीच्या जीवनशैली निवडी आणि स्वयं-शिस्तीच्या अभावाचा परिणाम आहे. तथापि, लवणपा अनेक वेगवेगळ्या घटकांमुळे होतो, ज्यामध्ये अनुवंशशास्त्र, जीवशास्त्र, मनःशास्त्र, समाज आणि आणू ज्य यांचा वातावरणात राहणे त्यासह. टाइप २ मधुमेह किंवा दमा यासारख्या इतर जुनाट आजारांप्रमाणे, लवणपासाठी प्रभावी उपचार उपायांसह दीर्घकालीन व्यवस्थापन आवश्यक आहे. विगोव्ही लाखो भारतीयांमध्ये स्थूलतेने त्रस्त किंवा वजन जास्त असलेल्या लोकांच्या जीवनाच्या गुणवत्तेत सुधारणा करण्याची क्षमता ठेवते.

: संकलन व संयोजन :
सुबोध रणशेवरे, ९८३३१४६३५६
subodh.ransheve@rediffmail.com

नांदेडमध्ये सरकारच्या आदेशाची होळी, सांगलीत जमिनीची मोजणी पाडली बंद शक्तिपीठ महामार्गाविरोधात शेतकरी आक्रमक

■ वृत्तसंस्था, नांदेड / सांगली, दि. २५ :

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वातील महायुती सरकारने शक्तिपीठ महामार्गाच्या भूसंपादनाला मंजुरी दिली आहे. मुख्यमंत्र्यांचा महत्वाकांक्षी प्रकल्प असणाऱ्या या महामार्गासाठी सरकारने तब्बल २० हजार कोटींची तरतूद केली आहे. पण आता शेतकऱ्यांनी या महामार्गाला कडाडून विरोध सुरू केला आहे. नांदेड येथील शेतकऱ्यांनी सरकारच्या यासंबंधीच्या आदेशाची होळी केली असून, सांगली येथील शेतकऱ्यांनीही महामार्गाची मोजणी बंद पाडली आहे.

शक्तिपीठ महामार्ग हा नागपूर व गोवा या दोन शहरांना जोडणार आहे. हा महामार्ग वर्धा, यवतमाळ, हिंगोली, नांदेड, परभणी, बीड, लातूर, सोलापूर, कोल्हापूर, सिंधुदुर्ग मागे गोव्यापर्यंत जाणार आहे. पण या महामार्गात अनेक सुपीक जमिनी जाणार आहेत.

त्यामुळे शेतकऱ्यांनी या महामार्गाकडाला विरोध केला आहे. परिणामी, सरकार व शेतकरी यांच्यात या मुद्यावरून तीव्र संघर्ष होण्याची शक्यता आहे. नांदेडच्या मालेगाव येथे शेतकऱ्यांनी या महामार्गाविषयी काढलेल्या आदेशाची होळी केली आहे.

या आंदोलनात नांदेड, परभणी व हिंगोली येथील शेकडो शेतकरी सहभागी झाले होते. शक्तिपीठ महामार्ग शेतकऱ्यांच्या हिताचा नाही.

काही मोजक्याच लोकांच्या हितासाठी हा मार्ग शेतकऱ्यांवर लादण्यात येत आहे. या प्रकल्पात हजारो कोटींचा भ्रष्टाचार होत आहे. त्यामुळे आम्ही हा महामार्ग कोणत्याही स्थितीत होऊ देणार नाही, असा दावा आंदोलक शेतकऱ्यांनी केला आहे.

सांगलीत मोजणी पाडली बंद

दुसरीकडे, सांगली जिल्ह्यातील आटपाडी तालुक्यातील शेटफळे येथे शेतकऱ्यांनी शक्तिपीठ महामार्गाच्या भूसंपादनासाठी आलेल्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांचे काम रोखून धरले आहे.

शक्तिपीठ महामार्गात शेटफळे गावातील ४२९ शेतकऱ्यांच्या जमिनी जात आहेत. या प्रकरणी ४० हेक्टरहून अधिक क्षेत्र बाधित होणार आहे.

महसूल विभागाने भूसंपादनासाठी केवळ एक दिवस अगोदर म्हणजे मंगळवारी शेतकऱ्यांना नोटीस पाठवल्या होत्या. त्यानंतर दुसऱ्याच दिवशी म्हणजे आज बुधवारी शेट अधिकारी आपल्या सामानासह मोजणीसाठी पोहोचले होते. दरम्यान, सरकारने या महामार्गाचा अड्डास धरला असला तरी राज्यभरातून या महामार्गाला विरोध वाढू लागला आहे.